

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာ ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာအုပ်စု ပြင်စလူမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း----- ၃

- ၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃
- ၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၄
- ၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

၂။ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာ၏အနေအထား

- ၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆
- ၂.၂ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာအကြောင်း----- ၇
- ၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၈
- ၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၁၀

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

- ၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၄
- ၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒဏ်----- ၁၆
- ၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ----- ၁၇
- ၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၁
- ၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၂
- ၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၄
- ၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ----- ၂၅
- ၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ----- ၂၈
- ၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၃၀
- ၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၃၀

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၃၁

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၄

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၅

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၃၇

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၃၈

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၃၉

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- --
----- ၄၀

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ နောက်ဖေးကုန်း ကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်တင်ပြမှုကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ Department for International Development (DFID) ၏ ရံပုံငွေ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် အက်ရှင်အေဒ် (မြန်မာ)နှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့မှ ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်သော “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပါအဝင်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်”မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာ အင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်း များနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူဖြစ် Plan International Myanmar မှ ဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဤနောက်ဖေးကုန်း ကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန် ပုံစံများ ထောက်ပံ့ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထု ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများမှ အမျိုးမျိုးသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ် လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော်ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာ၊ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာ တွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။

- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင်တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှုစီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိကလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ နောက်ဖေးကုန်း ကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

နောက်ဖေးကုန်း ကျေးရွာသည် လပွတ္တာမြို့နယ်၊ ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာအတွင်း တည်ရှိ၍ ကျေးရွာ တစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။ ရေလုပ်ငန်း၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ နောက်ဖေးကုန်း ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာအုပ်စု ရှိပါသည်။ နောက်ဖေးကုန်းမှ ရေတွင်းဆိပ် သို့သွားလျှင် ကုန်းကြောင်းဖြင့် သွားရပါသည်။ နောက်ဖေးကုန်းမှ ရေတွင်းဆိပ်ကို သွားလျှင် (၃)မိုင်လောက် သွားရပါသည်။ နောက်ဖေးကုန်း ကျေးရွာ တောင်ဘက်တွင် ကဆောင်းချောင်းရွာရှိ ပါသည်။ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာမှာ ကဆောင်းရွာသို့ သွားရန် (၄)မိုင် လောက် သွားရပါသည်။ နောက်ဖေးကုန်း ကျေးရွာ၏ နောက်ဘက်တွင် ညောင်ကုန်းကျေးရွာ လေးတစ်ရွာရှိပါသည်။ နောက်ဖေးကုန်း ကျေးရွာမှ ညောင်ကုန်းကျေးရွာသို့ ရေကြောင်းဖြင့် သွားရပါသည်။ ရေချောင်းဖြင့် သွားရင် (၂) မိုင်လောက်သွားရပါသည်။

နောက်ဖေးကုန်း ကျေးရွာမှ လပွတ္တာသို့သွားရင်လည်း ရေကြောင်းဖြင့် သွားရပါသည်။
နောက်ဖေးကုန်း ရွာ၏ ဘေးဘက် လယ်တွင်လည်း လယ်များ၊ ဥယျာဉ်များရှိ ပါသည်။

၂.၂ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာအကြောင်း

နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာကို လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၁၃၃၇) ခုနှစ်တွင် စတင်၍ တည်ထောင်ပြီး ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာ၏ အနောက်ဘက်တွင် တည်ရှိသောကြောင့် နောက်ဖေးကုန်း ကျေးရွာဟု အမည်မှည့်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာစတင်ချိန်တွင် အိမ်ထောင်စု (၅၅)စု နှင့် လူဦးရေ (၄၅၀)ခန့် ဖြင့် နေထိုင်ကြပါသည်။

လူဦးရေ (၂၈၄) နှင့် အိမ်ခြေ (၅၄) ရှိပြီး ကျား (၁၅၇) ယောက်၊ မ (၁၃၀) ယောက်တို့ နေထိုင်ကြပါသည်။ ဗမာလူမျိုးများ အဓိကနေထိုင်ကြပြီး အများစုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်ကြ သည်။ မြန်မာစကားသည် အဓိက ဘာသာစကားဖြစ်သည်။ တစ်ဆယ့်နှစ်လရာသီကျင်းပသော လူမှုဘာသာ၊ ရိုးရာပွဲများကို နှစ်စဉ်ပြုလုပ်ကျင်းပ ကြသည်။

နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာ၏ အဓိကစီးပွားရေးမှာ လယ်ယာနှင့် ရေလုပ်ငန်းများတို့ လုပ်ကိုင် ကြပါသည်။ အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းများရှိပါသည်။ ဥယျာဉ်လုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း၊ အရောင်းအဝယ် လုပ်ငန်းများရှိပါသည်။ ဦးယျာဉ်ခြံ လုပ်ငန်းများတွင် အုန်း၊ ငှက်ပျောများ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ မွေးမြူရေးတွင် ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲ မွေးမြူခြင်း၊ အရောင်းအဝယ်တွင် ငါး၊ ပုစွန် တင်ပို့ခြင်း အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ကျွဲ၊ နွား၊ ကြက်၊ ဘဲ၊ ဆိတ် တို့ကို ခိုင်းစေရန်နှင့် စားသုံးရန်နှင့် စားသုံး၍ မွေးမြူကြပါသည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသရှိ လပွတ္တာမြို့သည် အနောက်ဘက်ရှိ ဘင်္ဂလားပင်လယ်နှင့် နောက်ဘက်ရှိ ကပ္ပလီပင်လယ်တို့နှင့် ထိစပ်နေသည်။ မြို့၏ တည်ရှိပုံသည် အနောက် တောင် မုတ်သုံလေနှင့် ဘင်္ဂလားပင်လယ်နှင့် ကပ္ပလီပင်လယ်တို့မှ သက်ရောက်သော အခြား မိုးလေဝသအခြေအနေတို့ကို ရင်ဆိုင်ရသည်။

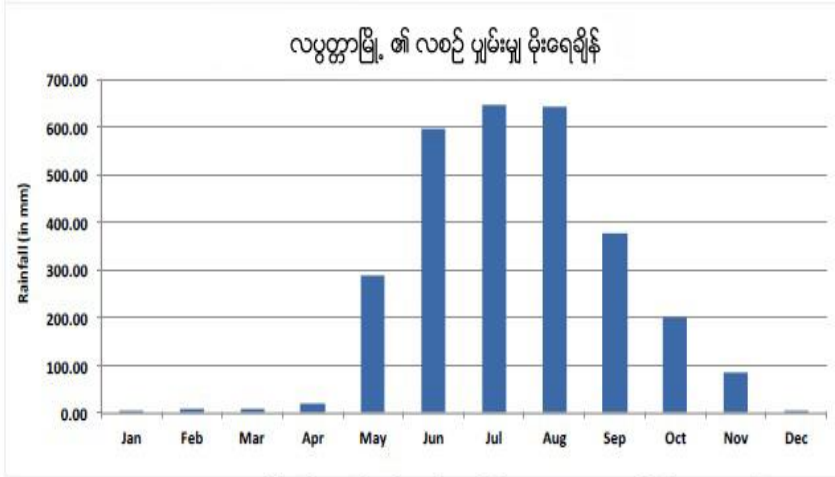
လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ မေလတွင် စတင်ပြီး ဇူလိုင်နှင့် ဩဂုတ်လများတွင် အရှိန်အမြင့်ဆုံး ဖြစ်ပြီး စက်တင်ဘာလတွင် အရှိန်ပြန်၍ လျော့လာသည်။ မိုးရေချိန်သည် unimodal ပုံစံကို ဖော်ပြသည် (ပုံ ၃၈) ။ နိုင်ငံဘာလ-ဧပြီလမှာ မိုးရေချိန် ရရှိမှုမှာ မပြောပ လောက်ပေ။ ယင်မိုးရေချိန် ပုံစံမှာ မြို့နယ်အပေါ်တွင် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ လွှမ်းမိုးနေကြောင်းကို ဖော်ပြနေသည်။

သို့ရာတွင် ဤပုံစံများတွင် ဆိုးရွားသည့် မိုးလေဝသဖြစ်ရပ် များသည် ဘင်္ဂလားပင်လယ် နှင့်/သို့ Andaman ပင်လယ် တစ်လျှောက်တွင် ဖြစ်ပေါ်ပြီး လပွတ္တာမြို့နယ် ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည်။

ပုံ (၃၇)၊
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊
လပွတ္တာမြို့နယ်။

လပွတ္တာမြို့နယ်သည် ဧပြီလတွင် အပူနွေးဆုံးဖြစ်သည်။ (အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ (၃၆.၀၉) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် အနိမ့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၂၄.၄၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် မတ်လတွင် (အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၃၅.၆၂) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်၊ အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၂၁.၇၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်)။ ဇန်နဝါရီလသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၁၇.၅၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး ဒီဇင်ဘာလတွင် (၁၈.၈၄ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၉.၂၆ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။

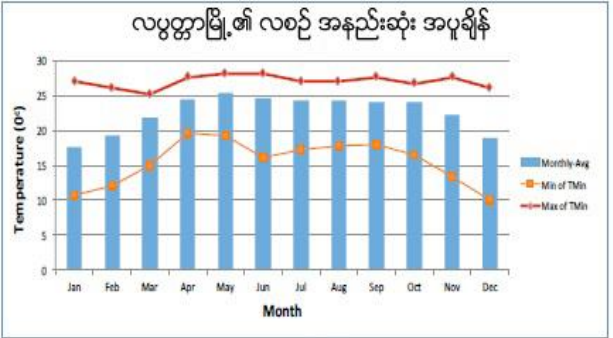
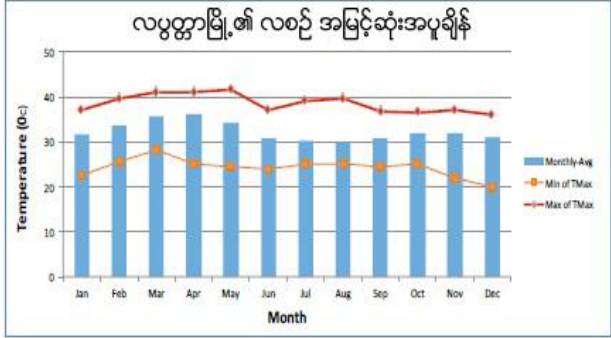

ပုံ ၃၈၊ လပွတ္တာမြို့ ၏ လစဉ် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်၊ မေလမှ အောက်တိုဘာအတွင်း စိုစွတ်ရာသီသည် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ၏ သက်ရောက်မှုဖြစ်သည်။

Diurnal variation

(၎င်းမှာ နေအပူချိန်နှင့် ညအပူချိန် ခြားနားချက်) သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ အထူးသဖြင့် ဒီဇင်ဘာလမှ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်နှင့် စက်တင်ဘာလ စိုစွတ်လများတွင် diurnal variation အနိမ့်ဆုံးရှိသည်။ ယင်းလများအတွင်းတွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ အနည်းဆုံးဖြစ်ပြီး ဩဂုတ်လသည် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး ဖြစ်သည်။

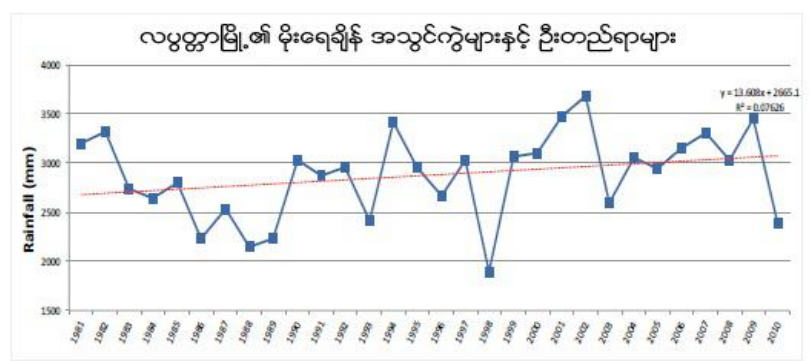
ပုံ ၃၉ သည် ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် တိုင်းတာရရှိသော အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ချိန် range ကို ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၃၉၊ အပြာရောင်မျဉ်းသည် လပွတ္တာမြို့ ၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် (ပဲ) နှင့် အနည်းဆုံးအပူချိန် (ယာ) ဖြစ်သည်။ အနီရောင်မျဉ်းသည် ဖော်ပြပါ လများအတွင်း အမြင့်ဆုံး (အနိမ့်ဆုံး) အပူချိန်ကိုဖော်ပြပြီး၊ လိမ္မော်ရောင်မျဉ်းသည် အမြင့်ဆုံး(အနည်းဆုံး) အပူချိန်ကို ဖော်ပြသည်။

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
 မိုးရာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ
 တစ်နှစ်တာ မိုးရေချိန်

လပွတ္တာမြို့သည် ကမ်းရိုးတန်း
 ဒေသတွင်လည်း တည်ရှိသည်ဖြစ်ရာ
 နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် (၂၉၀၀)
 မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင်
 inter-annual အမျိုးအကွဲများ မှာ
 အလွန် သိသာ ထင်ရှားသည်။
 အနိမ့်ဆုံး နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်ကို ၁၉၉၈
 ခုနှစ်တွင် (၁၈၈၈မီလီမီတာ)ကို
 တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး
 အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် (၃၆၇၇) မီလီမီတာခန့်ဖြစ်သည်။

ပုံ ၄၀၊ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်များအတွင်း အချက်အလက်များအပေါ်
 အခြေခံပြီး မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ နှင့် ဦးတည်ရာများ။ အပြာရောက်မျဉ်းသည်
 ယင်းနှစ်များအတွင်း မိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြသည်။ အစက်အနီမျဉ်းသည် နှစ်ပေါင်း
 (၃၀) အတွင်း မိုးရေချိန် မြင့်တက်လာမှုကို ဖော်ပြသည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် စိုစွတ်သော ရက်ပေါင်း ၁၁၀ ရက်သာ ရှိခဲ့သည်။
 ယင်းအရေအတွက်မှ ၂၉ ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ပြီး ၈ ရက်သည် ၄၀ မီလီမီတာ
 ထက် ကျော်လွန်သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း အကြာမြင့်ဆုံး နာရီ ၂၄၅ နာရီ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ မေလ ၂၈
 ရက်နေ့ (၈၉မီလီမီတာ) နှင့် စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက် (၈၈ မီလီမီတာ) ဖြစ်သည်။

(၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် ၁၃၁ စိုစွတ်ရက်များကို မှတ်သားရပြီး ၎င်းမှ ၅၄
 ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း မိုးရေချိန် ၃၀ ဖြစ်ရပ်သည် ၄၀
 မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ မိုးရေချိန် (၆) ခုမှာ ယင်းနှစ်အတွင်း ၁၀၀
 မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အပြင်းထန်ဆုံး ၂၄-နာရီ မိုးရေချိန်မှာ မေလ (၂၀)
 ရက်နေ့တွင်ဖြစ်ပြီး (၂၄၀ မီလီမီတာ၊ ယင်းနှစ်အတွင်း ၂၀၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော
 မိုးရေချိန်ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။
 နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ဖြစ်ရပ် (၆၂၆) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှ
 (၇၃) ဖြစ်ရပ်သည် (၂၄) နာရီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုသည်
 ၂၀၀ မီလီမီတာကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်တွင် (၂၄၀) မီလီမီတာ၊
 (၁၉၈၇) ခုနှစ် ၊ ဇွန်လ (၁၈) တွင် (၂၁၆) မီလီမီတာ တို့ဖြစ်သည်။

ဇယား ၆၊ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီးအတွင်း ၁၀၀ မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များ

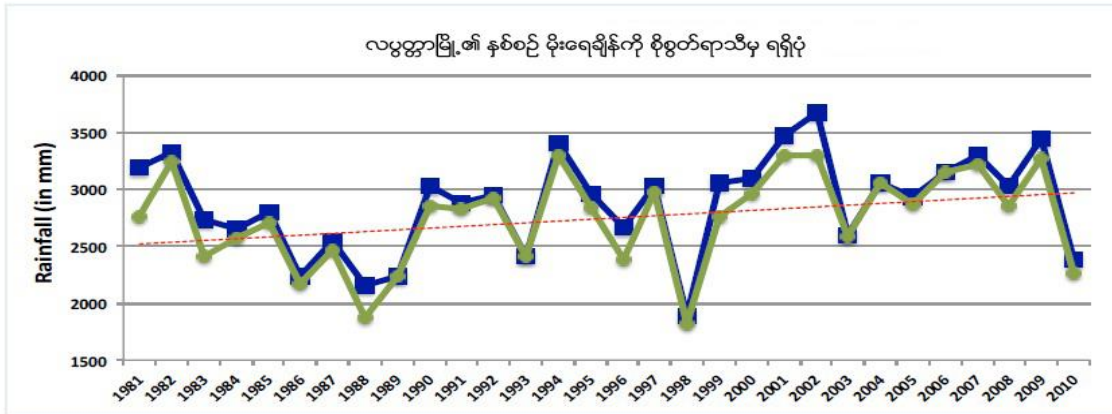
၂၄-နာရီ လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့် နေ့ရက်
၁၉၈ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်
၁၃၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်
၁၂၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်
၁၂၃ မီလီမီတာ	၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်
၁၁၈ မီလီမီတာ	၁၉၈၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်

သာမန်အားဖြင့် ခြောက်သွေ့လရာသီဖြစ်သော နိုဝင်ဘာလတွင် တတိယအမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်ကို လပွတ္တာမြို့နယ်အတွင်း နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ရရှိခဲ့သည်။ (၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ၁၉၈ မီလီမီတာ) ၊ ဇယား ၆ သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် ခြောက်သွေ့ ရာသီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော မိုးရေချိန် ဖြစ်ရပ်များကို ဖော်ပြထားသည်။ အခြားစစ်တမ်းကောက်ယူမှု များမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်မှ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေပြီး မိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ၏ မြင့်တက်မှုဖြစ်စဉ်ကို ဖော်ပြနေသည်။

စိုစွတ်နှင့် ခြောက်သွေ့ ရာသီ မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် လပွတ္တာမြို့နယ်မှ စိုစွတ် ရာသီတွင် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၉၅% ကို ရရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဤပုံစံမှ Excursions ပုံ ၄၁ တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်လရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၈၇% ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

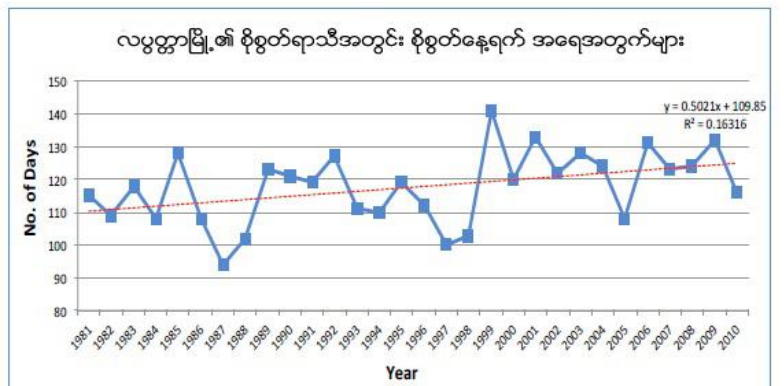
ယင်းနှစ်များ အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီမိုးရေချိန် သည် (၄၂၆) မီလီမီတာဖြစ်သည်။ ယင်းခြောက်သွေ့ရာသီ၏ (၈၂%) ကို (၂၀) မီလီမီတာနှင့် အထက် မိုးရေချိန်မှာ နိုဝင်ဘာလတွင် ရရှိသည် ။ (နိုဝင်ဘာလ (၁၁) ရက်တွင် (၈၂) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၉) ရက်တွင် (၆၉) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၀) တွင် (၆၅) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် ၄၈ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်တွင် ၃၅ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၂) ရက်တွင် ၂၉ မီလီမီတာ နှင့် နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်တွင် ၂၀ မီလီမီတာ) ၁၉၉၃ ခုနှစ်သည် ၁၀၀% စိုစွတ်ရာသီ မိုးရေချိန်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။ (၎င်းမှာ ခြောက်သွေ့ ရာသီတွင် မိုးရေချိန်မရှိပါ)

ပုံ ၄၁။ စိုစွတ်ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် ရရှိပုံ၊ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ၁၉၈၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်ရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၈၇%ခန့်) ကို အနည်းဆုံး ရရှိစေပြီး ၁၉၉၃ ခုနှစ်၏ စိုစွတ် ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၁၀၀%) ရရှိသည်။

အလွန် စိုစွတ်သော ရာသီကို (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် မှတ်သားရရှိသည် ။ (၃၃၀၂ မီလီမီတာကို စိုစွတ်လရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၂၂ ရက်တွင်း ရရှိသည်)၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ် (စိုစွတ် ရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၃၃ ရက်အတွင်း ၃၂၉၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ် (စိုစွတ် ၁၁၀ ရက်ပေါင်း အတွင်း ၃၂၉၃ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် (၁၃၂ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၇၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၈၂ခုနှစ် (၁၀၉ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၄၄မီလီမီတာ) ၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ် (၁၂၃ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၁၄ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ် (စိုစွတ် ၁၃၁ ရက်အတွင်း ၃၁၄၉ မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် (၁၂၄ စိုစွတ်ရက်အတွင်း ၃၀၅၂မီလီမီတာ) ။ လပွတ္တာမြို့ရှိ ၂၄-နာရီအတွင်း အမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ (၂၄၀ မီလီမီတာ)

လပွတ္တာမြို့ရှိ စိုစွတ်နေရက်အရေအတွက်များမှာ လေ့လာမှုပြုလုပ်သည့် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်းတွင် ပျမ်းမျှ (၁၁၈) ရက်ရှိသည်။ ကွာဟမှုမှာ မြင့်မားပြီး (၁၉၈၇) ခုနှစ်တွင် အနိမ့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းသည့်ရက် (၉၄) နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ်တွင် အများဆုံး မိုးရွာသွန်းရက် (၁၄၁) ရက်ရှိသည်။ မိုးရွာသွန်းရက်ဦးတည်ရာမှ ပို၍မြင့်မားလာသည်။ ပုံ (၄၂) သည် မြို့နယ်အတွင်း စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်နှင့် ၎င်း၏ ဦးတည်ရာကို ဖော်ပြနေသည်။

ပုံ ၄၂။ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း နှစ်စဉ် စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက် အသွင်ကွဲများနှင့် ဦးတည်ရာ

မြင့်တက်လာမှုဦးတည်ရာမှာ လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ ပို၍ စိုစွတ်လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုများ မြင့်မားစဉ်တွင် (မိုးရေချိန် မြင့်တက်မှုနှင့်

မိုးရေချိန်နေ့ရက်များကို နှစ်တိုင်း မကြုံတွေ့ရခြင်း) ပို၍ စိုစွတ်သော ရာသီများတွင် နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း သိသာထင်ရှားသည်။

လွန်ကဲ ဖြစ်ရပ်များကို စစ်တမ်း ကောက်ယူမှုသည် မြို့နယ်အတွင်း မြင့်မားသည့် ဖြစ်ရပ်များ တိုးမြှင့် လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

အမြင့်ဆုံး အပူချိန်

နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း လပွတ္တာမြို့နယ်၏ ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ (၃၂.၃၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅) ခုနှစ်သည် ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် ၃၃.၈ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိပြီး ၁၉၉၄ ခုနှစ်သည် ၂၉.၅၇ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် တိုင်းတာမှတ်သားမိသည်။ ၎င်းတို့ကို (ပုံ ၄၃)တွင်ဖော်ပြထားသည်။

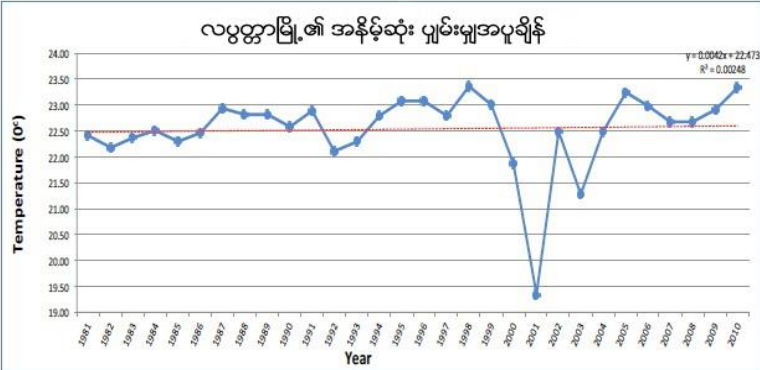
လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၀၂ ခုနှစ် မေလ ၂ ရက်နေ့ နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် ၄၁.၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ အအေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် (၂၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်ရှိ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန် စစ်တမ်းကောက်ယူမှုမှ တစ်နှစ်နှင့် တစ်နှစ်အတွင်း အပူချိန်ကွာဟမှုသည် သက်သေပင်ဖြစ်သည် ။ ပိုမိုမူနွေးသော နေ့ရက်များ တိုးမြှင့်လာခြင်းတွင် (က) သာမန်နေ့အပူချိန်ထက်ပို၍ ပူနွေးသော နေ့ရက်များ များလာခြင်း (ခ) လွန်ကဲအပူချိန်ဖြစ်ရပ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကာလအတွင်း ကြုံတွေ့ရသည်။

အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၂.၂၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့်အတူ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကိုလည်း တစ်နှစ်ပြီးပြီးတစ်နှစ် ကွာခြားလာမှုနှင့် အတူ တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၁၉၉၈) ခုနှစ် (၂၃.၃၆) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံး ညအချိန် အပူချိန်မှာ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း (၁၅) ကြိမ် ခန့် တိုင်းတာရရှိသော (၂၈) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့မှာ မေလတွင် ၁၃ ကြိမ် နှင့် ဇွန်လတွင် (၁) ကြိမ် ဖြစ်သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ (၁၉၉၀ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ နှင့် ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ၂၈) နှစ်ကြိမ်တွင် ၁၀ဒီဂရီ

ပုံ ၄၄၊ လပွတ္တာမြို့တွင် ၁၉၈၁-၂၀၁၀ အပူချိန်အချက်အလက်များပေါ် အခြေပြု အသွင်ကွဲများနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်တို့၏ ဦးတည်ရာ

စင်တီဂရိတ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည်။ သိသာထင်ရှားသည့် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၁၉.၃၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ၂၁.၂၈ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်တို့ကို တိုင်းတာရရှိသည်။ (ပုံ ၄၄ ကို ကြည့်ပါ)။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ကြည့်လျှင် တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၉၅% မှာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၂၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက် ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁ % သာလျှင် ၂၃ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် ၂၀၀၃ ခုနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၉၅%မှာ ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁%သာလျှင် ၂၆.၀၇ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။

လပွတ္တာမြို့ရှိ နှစ်ပေါင်း ၃၀အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အချက်အလက်များသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်တွင် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသော်လည်း ပူနွေးသောညများ ဖြစ်ပေါ်မှုမှာ လျော့နည်းလာသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ရာသီဥတုဆိုးရွာမှု နှင့် ဘေးအန္တရာယ် များ	ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့်နည်း
၁။	ရေကြီးခြင်း	၁၉၉၉	လယ်ယာမြေများပျက်စီး	ကိုယ်ထူကိုယ်ထ
၂။	ဆူနာမီ	၂၀၀၄	-	-
၃။	မာလာ	၂၀၀၆	-	-
၄။	နာဂစ်	၂၀၀၈	လူသေဆုံးခြင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာများပျက်စီး၊ လယ်ယာမြေပျက်စီး၊ တိရိစ္ဆာန်များသေဆုံးမှုများပြား	NGO၊ MRCS၊ ADAR၊ UNICEF၊ ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများနှင့်၊ ပြန်လည်ထူထောင်၊ Merlin
၅။	အပူချိန်လွန် ကဲခြင်း	၂၀၁၄	ကျန်းမာရေးထိခိုက်၊ ဆေးရုံတက်ဦးရေ (၂၀)	ကိုယ်ထူကိုယ်ထ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ နောက်ဖေး ကုန်းကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်နောက်ခံသမိုင်းကြောင်းမှာ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာကို ၁၃၃၇ ခုနှစ်တွင် စတင်၍တည်ထောင်ပြီး ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာ၏ အနောက်ဘက်တွင် တည်ထောင် သောကြောင့် နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာဟု အမည်မှည့်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာစတင်ချိန်တွင် အိမ်ထောင်စု (၅၅) စုနှင့် လူဦးရေ (၄၅၀) ခန့်ဖြင့် နေထိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်အနေဖြင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ်တွင် ရေကြီးခြင်း၊ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ဆူနာမီ၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် မာလာမုန်တိုင်း၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် နာဂစ်၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင်အပူချိန်လွန်ကဲမှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ထိုဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ပြီးချိန်တွင် ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့်၎င်း၊ MGO၊ M.R.C.S၊ ADAR၊ UNICEF၊ MERLIN နှင့်ရွာသူရွာ သားများပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ပြန်လည်တည်ထောင် ဖြေရှင်းခဲ့ပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ချိန် တွင်၊ လယ်ယာများပျက်စီးခြင်း၊လူတိရိစ္ဆာန်များသေကြေခြင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာများပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း ဖြစ်ခဲ့ကြ ပါသည်။

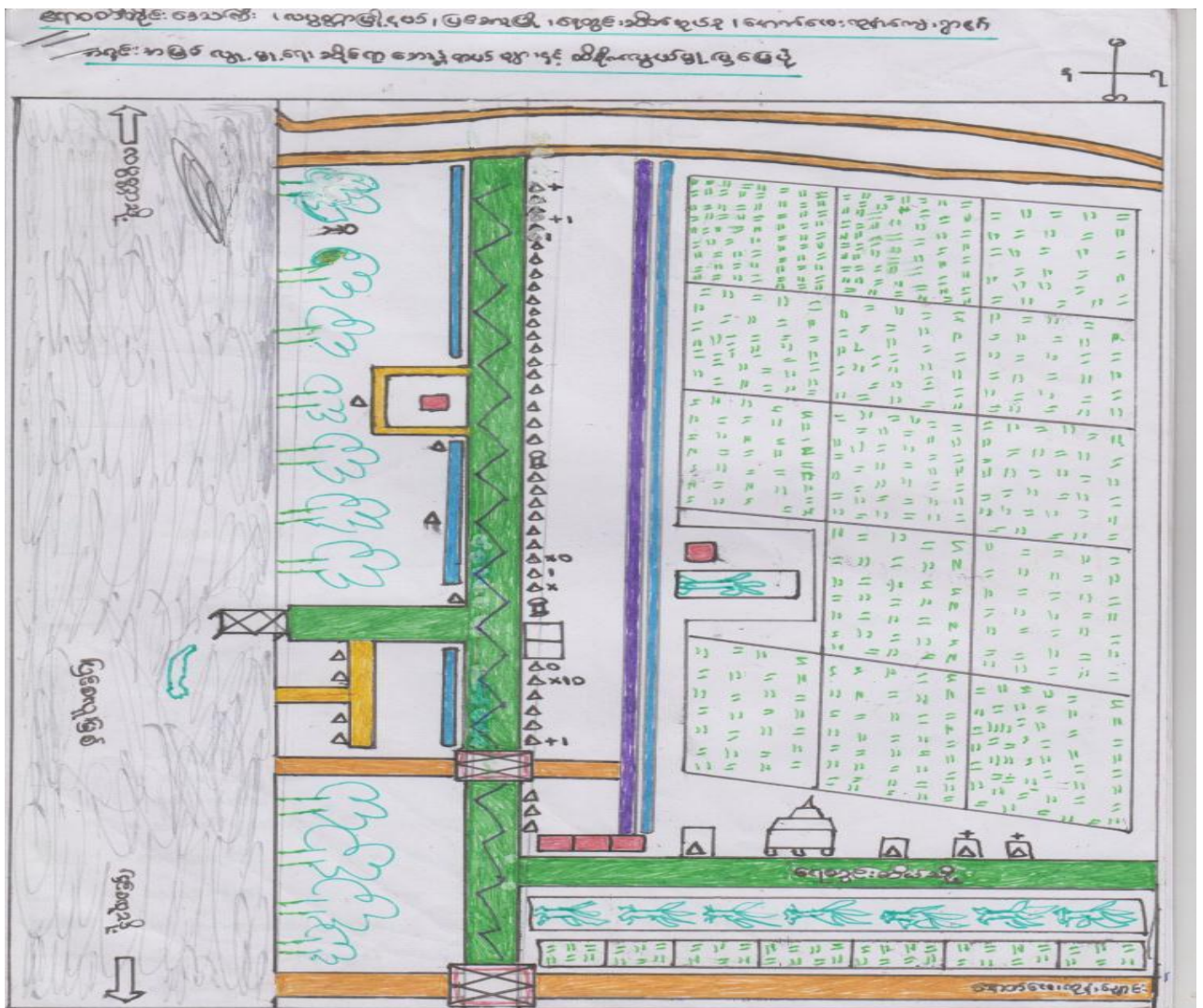
ထိုသို့ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်ခြင်းမှာ သစ်တောများပြုန်းတီးမှုများ ဖြစ်ပွား ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါ သည်။ နောင်လာမည့်အနာဂတ်တွင်လည်း ပိုမိုဆိုးရွားသောဘေးအန္တရာယ်များ ဖြစ်ပွားနိုင်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သစ်တောများသည် အရင်ကထက်ရှားပါးလာသော ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ပါက ကလေး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အို၊ မသန် မစွမ်း၊ ဆင်းရဲသားများကပိုမို ထိခိုက်နိုင်ပါသည်ဟု သုံးသပ် ပါသည်။

အခြားလများမှာ စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိပါ။ မိုးရေမရခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိပါ။ လယ်သမားများသည် တစ်နှစ်တာ ဇက ၂၀ စိုက်ပျိုးခြင်းကြောင့် ဝင်ငွေရရှိမှုမှာ သိန်း ၄၀ လောက်သာ ရရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိသားစုစားဝတ်နေရေး ပြေလည်ရုံမျှသာရှိကြပါသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းအနေနဲ့ နောက်ဖေးကုန်း ကျေးရွာမှာ အမျိုးသမီးဦးဆောင်လုပ်ငန်းရှင် တစ်ဦးရှိပါသည်။ ရေလုပ်ငန်း သမားများသည် တစ်နေ့ ၃၀၀၀ ကျပ်လောက်သာ ဝင်ငွေရရှိသည်ကို လေ့လာဆန်းစစ်ရရှိသည်။ ကျပန်းသမား များမှာ မြေပေါက်၊ ဂဏန်းထောင်၊ နေ့စားလုပ်၊ ကောက်စိုက်၊ ပျိုးနှုတ်၊ ကောက်ရိတ်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြရခြင်း ဖြစ်ပြီး မိသားစုစားဝတ်နေရေး အခက်အခဲများ ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာတွင် ဝင်ငွေအနေဖြင့် နည်းပါးပြီး ထွက်ငွေနှင့် ဝင်ငွေမျှတမှုမရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အဓိကပြဿနာမှာ ရွာလမ်းမကောင်းခြင်း ကလေးများအတွက် ကျောင်းမရှိခြင်း သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်းများကို လေ့လာဆန်းစစ် တွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြု/ထိခိုက်လွယ်မှုပြုမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ နောက်ဖေး ကုန်းကျေးရွာကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သော အချိန်မှာ လွန်ခဲ့သော နှစ် (၄၀) အချိန်က အိမ်ခြေ (၅၅) ခန့်နှင့် စတင်ခဲ့ပြီး ရေတွင်းဆိပ် ကျေးရွာ၏ အနောက်ကုန်းချောတစ်ခုတွင် စတင် တည်ထောင်ခဲ့သောကြောင့် နောက်ဖေးကုန်းဟုခေါ်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ် သည်။ ယခုလက်ရှိအိမ်ခြေ (၅၂) လုံးရှိနေပါသည်။ ယခု လက်ရှိအခြေအနေတွင် မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတု အခြေအနေမှာ မိုးရာသီကို ကဆုန်လမှ သီတင်းကျွတ် လအထိရှိပြီး နွေရာသီကို တပေါင်းလမှ နယုန်လ အထိဖြစ်ပြီး ဆောင်းရာသီကို တန်ဆောင်မုန်းလမှ တပို့တွဲလထိဖြစ်သည်။ ကျေးရွာ၏ လုပ်ငန်းများမှာ အဓိကအားဖြင့် ရေလုပ်ငန်းကိုအဓိကလုပ်ကိုင်ပြီး ဘောက်လုပ်ငန်း (ဂဏန်း ထောင်၊ မြေကြီးပေါက်၊ ကောက်စိုက်၊ ပျိုးနတ်) တို့နှင့် လယ်လုပ်ငန်းကိုကျေး ရွာရှိလူနည်းစုသာ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ သို့သော် လက်ရှိလုပ်ငန်းများအတွက် ထူးထူးခြားခြား အတားအဆီးနှင့် ကန့်သတ်မှုများမရှိပေ။ ဘောက်လုပ်ငန်းဖြစ်သော ဂဏန်းထောင်လုပ်ငန်းအတွက် ပုဂ္ဂလိက အတားအဆီးများရှိပါသည်။ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများမှာ ရေလုပ်ငန်းနားချိန်တွင် ဘောက် လုပ်ငန်းများကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အခြားလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ဈေးဆိုင်နှင့်အရောင်း အဝယ် (ငါး၊ ပုစွန်၊ ဂဏန်း) များကို လုပ်ကိုင် သူ နည်းပါးလွန်းပါသည်။ အဓိကရေလုပ်ငန်း၏ ပျမ်းမျှဝင်ငွေမှာ တစ်နေ့လျှင် (၈၀၀၀) ခန့်ဖြစ်၍ နေ့တိုင်းဝင်ငွေ မဟုတ်ပေ။ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ချိန်တွင် ရေလုပ်ငန်းနှင့်ဘောက်လုပ် ငန်းများကို လုပ်ကိုင်၍ မရသောကြောင့် စားဝတ် နေရေးအတွက် အလွန်ပင်ခက်ခဲလှပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာ၏ ပညာရေး အတွက် ကျောင်းမရှိပေ။ လက်ရှိကျောင်းသားဦးရေမှာ (၅၀) ပတ်ဝန်းကျင်ခန့်သာ ရှိပါသည်။ ကျောင်းသားများမှာ (၁) နာရီခန့် လမ်းလျှောက်ရသော ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာသို့ သွားရောက် တက်ကြရသည်။ ထို့ကြောင့်လမ်းမှာမပျက်စီးသော်လည်း ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် လေပြင်းတိုက်ခတ်ပြီး အပင်ကျိုးခြင်း အသီးကြွေခြင်းတို့ကြောင့် ကျောင်းသား/သူများကို အန္တရာယ် ရှိစေပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ရွာခြင်းဆက်လမ်းမှာ ဥယျာဉ်ခြံများမှ ဖောက်ထားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားမိဘများလည်း စားဝတ်နေရေးအတွက် အလုပ် လုပ်နေရသောကြောင့် ကျောင်းကြို/ပို့မှုကို အမြဲပင်မလုပ်ဆောင်ပေ။ သို့သော်အားသာချက် တစ်ခုမှာ ဤရွာတွင် ကျောင်းမနေရသောကလေးများ မရှိသလောက်ရှားပါးပါသည်။ ဤရွာရှိ မိဘများမှာလည်း ကလေးများ၏ပညာရေးကို အလွန်ပင်ဦးစား ပေးလျက်ရှိပါ သည်။ ကျန်းမာရေးအခြေအနေတွင် ဆေးခန်းမရှိပေ။ ဆေးကုသလျှင်ပြင်စလူမြို့သို့ (၁) နာရီ (၃၀) မိနစ်ကြာသော ခရီးကို သွားရောက်ကုသရပေသည်။ ပြင်စလူမြို့တွင် ဆေးရုံရှိပါသည်။ တစ်ချို့က လပွတ္တာမြို့သို့ (၃) နာရီကြာသော ခရီးကိုသွားရောက်ကြပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကျန်းမာရေး ကုသရန်အတွက် အခက်အခဲရှိပါသည်။ အရေးပေါ်အခြေအနေ တွင်လည်း စက်လှေငှားရမ်းရန် ခက်ခဲလှပါသည်။ ယခင်နှစ်များတွင်လည်း အပူလွန်ကဲမှုကြောင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော ရောဂါများ လည်း မကြာခဏဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ပုံမှန်ဖျားနာမှုများမှာတော့ ဖြစ်လေ့ရှိပါသည်။

ဤကျေးရွာအနေဖြင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးမှာ အနည်းငယ်ကသာ လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ကုန်ခြောက်ရောင်းဝယ် ရေးနှင့် ရေထွက်ပစ္စည်းရောင်းဝယ်ရေးများသာရှိပါသည်။ ရွာသားများမှာ ဈေးအပေါ်အားလုံးသုံးစွဲနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အရေးပေါ်ကိစ္စများမှာမူ ငွေများကိုအတိုးနှုန်းကြီးစွာယူကြရသည်။ ထို့နောက် ဆက်သွယ်ရေးတွင် ကျေးရွာအနေဖြင့် ရေကြောင်းခရီးဖြင့် အခြားရွာအများစုကို သွားလာနိုင်ပြီး ကုန်လမ်းခရီးကိုမူ ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာကိုသာ သွားကြရပါသည်။ ဤသို့သွားလာခြင်းမှာ ရောင်းဝယ်ရေးကိစ္စကြောင့်သာဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ရွာ၏လမ်းများမှာ ကောင်းမွန်ခြင်းမရှိ၍ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်သော ရေအိုင်များပေါ်ပါသည်။ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများသာနေထိုင်ကြပြီး သာရေး၊ နာရေး အဖွဲ့များကိုလည်း အတူတကွ ပေါင်းစပ်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ သို့သော် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ စကားများမှုများသာ ရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အဖွဲ့အစည်းများ မှာလည်း ပေါင်းစပ်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်သော နေရာများပါသည်။ ကျေးရွာအနေဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ကို ကျရောက်လာလျှင်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရန်နှင့် ခုံလှုံရာ အဆောက်အအုံမရှိပါ။ ရွာသားများမှာလည်း အကယ်၍ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လာလျှင် အပင်ကြီးကြီးများ ဝါးရုံများတွင်သာခိုလှုံရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဘေးအန္တရာယ် အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု အသိပညာများလည်း လိုအပ်ပါ သည်။ ထို့ကြောင့် မြေပုံတွင်ထင်သာ မြင်သာရှိသောအရင်းအမြစ်များ ဘေးရောက်လွယ်သောနေရာများကိုလည်း ဖော်ပြထားကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

အရင်းအမြစ်ပြုမြေပုံ

နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာတွင် အဓိကလမ်းတစ်လမ်းရှိပါသည်။ ၎င်းလမ်းသည် ရေတွင်းဆိပ် ကျေးရွာဖြင့် ဆက်သွယ်ထားပါသည်။ အဆောက်အအုံအနေဖြင့် နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာတွင် ဘာအဆောက်အအုံမှမရှိကြပါ။ ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းလည်းမရှိပါ။ နောက်ဖေးကုန်းတွင် ရေကန် (၆)ကန်ရှိပါသည်။ ဆောက်လုပ်ထားသောအိမ်များမှာ ပျဉ်ကာ၊ သွပ်မိုး အိမ်များဖြစ်ကြပါသည်။ မိုးရေလှောင်ကန်မှာ (၂)လုံးရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် လယ်ကွင်းများရှိပါသည်။ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာတွင် ဈေးဆိုင် (၄) ဆိုင်ရှိပါသည်။ သဘာဝသစ်တောများလည်းရှိကြပါသည်။ သွားလာရန်အတွက် လှေများ၊ စက်လှေများ၊ ဆိုင်ကယ်များရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ဆိပ်ခံတံတားမှာ ကျောက်တံတားအမျိုးအစားဖြစ်ပါသည်။ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာတွင် ပုဇွန်ကွင်းများလဲရှိပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ထိခိုက်လွယ်မှု

နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်မှုများမှာ ကျေးရွာအနောက်ပိုင်းတွင် ပိုမိုထိခိုက်စေနိုင်သည်။ ပိုက်၊ လှေ၊ အိမ် စသည်တို့ကို ပျက်စီးစေနိုင်ပါသည်။ ထိခိုက်ပျက်စီးလွယ်အုပ်စုမှာ မြစ်ကမ်းဘေးတွင် တည်ရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက လယ်သမားများ၏ လယ်ယာမြေများ စပါးများပျက်စီးစေနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများမှာ ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ သောက်ရေကန် စသည်တို့ကို ပျက်စီးစေနိုင်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက ကျေးရွာအတွင်းရှိအိမ်များ ရပ်ရွာလူထုများ လုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများကို ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေနိုင်ပါသည်။ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းမှာ ကျေးရွာသည် ပင်လယ်ကမ်းနားဘေးတွင် တည်ရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

စဉ်	အမျိုးအမည်	ကျား	မ	ပေါင်း
၁။	သက်ကြီးရွယ်အို	၈	၇	၁၅
၂။	၅ နှစ်အောက်ကလေး	၁၈	၁၂	၃၀
၃။	ကိုယ်ဝန်ဆောင်		၅	၅
၄။	မသန်စွမ်း			၀
၅။	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု		၈	၈

ဧရာဝတီတိုင်ဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်မှု လူဦးရေစာရင်း ဆွဲထားခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာထိခိုက်နိုင်သော လူဦးရေစာရင်းကို အနီးစပ်ဆုံး သိရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သူဟု ခေါ်ဆိုရာတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ မသန်စွမ်းများ၊ ၅ နှစ်အောက်ကလေးများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များနှင့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု ကို ခေါ်ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မခိုင်ခံ့သော အဆောက်အဦများ၊ လမ်းများ၊ တံတားများ ခိုလှုံရာအဆောက်အဦများ ကျေးရွာ၏ စနစ်များကို ထိခိုက်လွယ်မှု ရှိသော မခိုင်ခံ့သော အနေ အထားများဖြင့် ရှိပါက ထိခိုက်လွယ်မှု ရှုထောင့်မှ မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာ တွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများအနေဖြင့် (၁၅)ဦး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင် (၅)ဦး၊ ၅ နှစ်အောက်ကလေး များ အနေဖြင့် (၃၀) ဦးနှင့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု (၈) ဦးတို့ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည်ဆောက်ရာတွင် ၎င်းတို့ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုသည်လည်း အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍတွင် ရှိပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်မှုများအနေဖြင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်သော အရာများမှာ အသိပညာများ၊ လေ့ကျင့်မှုများ ပြုလုပ်ထားနိုင်လျှင် စွမ်းဆောင်ရည်အဖြစ် ပြောင်းလဲမည် ဖြစ်ပါသည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှု	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှုများက ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်နှင့် ပြီးစီးချိန်တွင် ဘယ်လိုပြုလုပ် နိုင်သလဲ၊ ကူညီနိုင်သလဲ။	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအပေါ် ဘေးအန္တရာယ်များ ဘယ်လိုကျရောက် နိုင်သလဲ။	ဘယ်အချိန်မှာဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်သလဲ၊ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို ဘယ်လို ကာကွယ်နိုင်မလဲ။	ရပ်ရွာအတွင်း ရွေးချယ် နိုင်မည့် အခွင့်အရေး ရရှိနိုင်ပါသလား။
ရေလုပ်ငန်း ပိုက်၊ လှေ၊ စက်လှေ (ငါး၊ ပုစွန်)	နေ့စဉ် ဝင်ငွေရမယ်၊ စားဝတ်နေရေးပြေလည် စေသည်။	ငါး၊ ပုစွန်ရရှိမှု လျော့နည်း၊ ဝင်ငွေလျော့နည်း	မိုးတွင်းကာလတွင် အခြားနည်းလမ်းမှာ (ကောက်စိုက်ပျိုးနှုတ်၊ မြေကြီးပေါက်)	ငွေအရင်းအနှီးမလုံ လောက်ခြင်းကြောင့် အခွင့်အရေးမရှိ
လယ်ထွန်၊ ထယ်၊ မျိုးစပါး၊ ရိတ်စက်၊ သမန်းစက်၊ ကျွဲ (ဆန်၊ စပါး)	ကျေးရွာရှိရွာသားများ ဆန်၊ စပါးများကြိတ်၍ လှည့်ပတ်၍ အသုံးပြုနိုင်တယ်၊ စားရေးသောက်ရေး ဖူလုံစေတယ်။	စပါးထွက်နှုန်း လျော့၊ စပါးကျီ ပျက်စီးမှုရှိ။	မိုးတွင်းကာလစပါး ပျက်စီးမှုရှိ	ငွေအရင်းအနှီးမလုံ လောက်ခြင်းကြောင့် အခွင့်အရေးမရှိ
ကျဘမ်း၊ ဂဏန်းထောင်၊ မြေကြီးပေါက်၊ ပျိုးနှုတ်၊ ကောက်စိုက်၊ ကောက်ရိတ်	ဂဏန်းရောင်း၍ နေ့စဉ်ဝင်ငွေရ	ဘေးဒဏ်ကြောင့် ဂဏန်းရရှိမှု နည်း ပါး၊ ဈေးနှုန်းကျခြင်းရှိ	မိုးတွင်းကာလတွင် ဂဏန်းထောင်၍ မရသောကြောင့် မြေကြီးပေါက်၊ မျိုးစပါးနှုတ်/ ကောက် (မှတ်ချက် - အချိန်တိုင်းမလုပ်ပါ။)	ငွေအရင်းအနှီးမလုံ လောက်ခြင်းကြောင့် အခွင့်အရေးမရှိ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်များမှာ လယ်၊ ရေလုပ်ငန်း၊ ကျဘမ်း စသည်လုပ်ငန်းများအား အဓိက လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ထိုအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု များဖြစ်ပါက အမြန်ဆုံးပြန်လည်ထူထောင်နိုင်သော လုပ်ငန်းများမှာ ကျဘမ်းလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အရင်းနှီးနည်းသောကြောင့်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ နောက်ဖေး ကုန်းကျေးရွာ၏ အဖွဲ့စည်းချိတ်ဆက်ယှက်နွယ်၏ သုံးသပ်ချက်ကို သုံးသပ်ရာတွင် (၁) အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ နှင့် (၂) ရပ်မိဖအဖွဲ့သည် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ (၃) မီးသတ်နှင့် (၄) ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့သည်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရပ်ရွာအရေး ကိစ္စများ၊ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုများကို ဆောင်ရွက်နေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ (၅) လူငယ်အဖွဲ့ (၆) ကျန်းမာရေး ကော်မတီဖွဲ့ (၇) ဂေါပကအဖွဲ့သည်လည်းရပ်ရွာ ကိစ္စများကို မိမိကဏ္ဍအလိုက် အကျိုးပြုဆောင်ရွက်ပေးနေသည်။ (၈) SHG အဖွဲ့သည် ဖွဲ့ထားသည်ကာလမှ အချိန်တိုတောင်းသဖြင့် လက်ရှိတွင်အဖွဲ့ဖွံ့ဖြိုးဖို့သာ အားစိုက်ရပြီး ရပ်ရွာကိုပံ့ပိုးမှုမပေးနိုင်သည်ကို တွေ့ရသည်။ (၉) Actionaid Myanmar နှင့် ပတ်မြန်မာအဖွဲ့သည်လည်း Actionaid မှ လက်ရှိရက်ရွာဖွင့်ဖြိုးရေးအတွက် နည်းပညာပေးခြင်းကို ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ပတ်မြန်မာအဖွဲ့သည် ပြင်ပအဖွဲ့ဖြစ်ပြီး ငွေချေးခြင်းကိုသာ အဓိကထားပြီး ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ဆောင်မှု မရှိသည်ကို သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

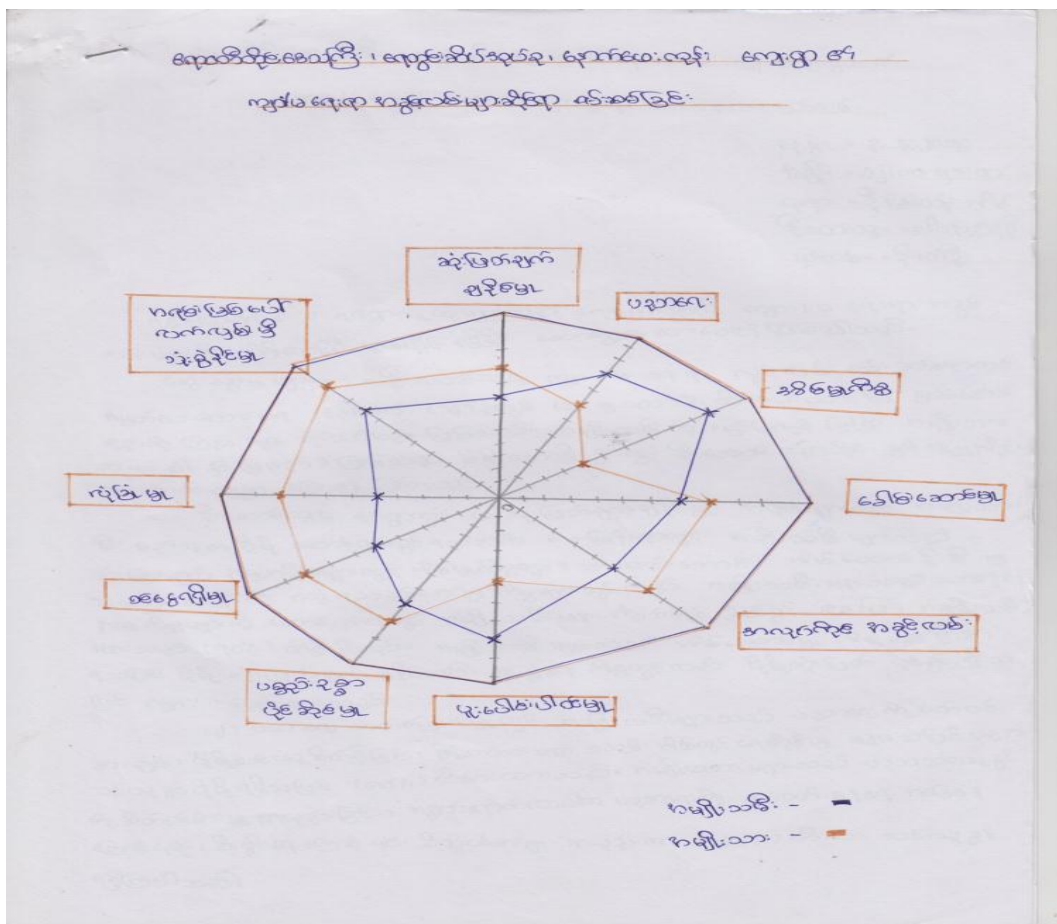
- အဖွဲ့များ၏ အဓိကဆက်သွယ်ရမည့် သူများမှာ -
- ၁။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ - ဦးတင်စိုး
  - ၂။ ရပ်မိ/ဖအဖွဲ့ - ဦးလှဝင်း
  - ၃။ ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့ - ဦးကျော်စိုးနိုင်
  - ၄။ မီးသတ်အဖွဲ့ - ဦးရန်နိုင်
  - ၅။ လူငယ်အဖွဲ့ - ဦးနိုင်ဦး
  - ၆။ ဂေါပကအဖွဲ့ - ဦးခင်ညိုမြ
  - ၇။ ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ - ဦးဝေဇင်မိုး
  - ၈။ SHG အဖွဲ့ - ဒေါ်မာဦး
  - ၉။ ပတ်မြန်မာအဖွဲ့ - ဒေါ်ရွှေဇင်မိုး
  - ၁၀။ Actioraid Myanmar - ကျော်မင်းထွန်း

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	လုပ်ငန်းတာဝန်များ
၁။	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	ကျေးရွာ၏ အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်များ၊ သာရေး၊ နာရေးကိစ္စများ ကို လုပ်ဆောင်ပါသည်။
၂။	ဂေါပကအဖွဲ့	ကျေးရွာတွင် ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ကြ ပါသည်။
၃။	ရပ်မိ၊ ရပ်ဖ အဖွဲ့	ကျေးရွာ၏ အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်များ၊ ဘာသာရေး၊ နာရေးများ တွင် လုပ်ဆောင်ရပါသည်။

၄။	ကျန်းမာရေးကော်မတီအဖွဲ့	ကျေးရွာတွင် လူထု၏ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သောလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။
၅။	လူငယ်အဖွဲ့	ကျေးရွာ၏ သာရေးနာရေးများတွင် လုပ်ဆောင်ရပါသည်။
၆။	ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့	ကျေးရွာ၏ လုံခြုံရေးကိုတာဝန်ယူရပါသည်။
၇။	ပတ်မြန်မာ	ကျေးရွာ၏ ငွေစုငွေချေးများကို လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။
၈။	မီးသတ်အဖွဲ့	ကျေးရွာ၏ မီးဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော တာဝန်များကိုလုပ်ဆောင်ကြပါသည်။
၉။	SHG အဖွဲ့	ဆင်းရဲသော မိသားစုအနည်းငယ်ဖြင့် ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။
၁၀။	Actionaid Myanmar	နည်းပညာများ အသိပညာပေးခြင်း

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ နောက်ဖေး ကုန်းကျေးရွာ၏ ကျား/မရေးရာအခွင့်လမ်းများဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှုအပိုင်းတွင် အမျိုးသားများနည်းတူ အမျိုးသမီး များလည်း ပါဝင်ခွင့်ရသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ပညာရေးတွင်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် ပိုမိုအခွင့်လမ်းရတက်မြောက်သည်ကို တွေ့ရသည်။ အိမ်မှုကိစ္စတွင်အမျိုးသမီးသည် သဘာဝအရ အမျိုးသမီးများ ပိုမိုလုပ်ကိုင်ခွင့်ရကြပြီး အမျိုးသား များသည် စားဝတ်နေရေးကြောင့် အားနည်းသည်ကို တွေ့ရသည်။ ခေါင်းဆောင်မှု တွင် အမျိုးသား များနှင့်အတူ အမျိုးသမီးများလည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက် ရပါသည်။ အလုပ်ကိုင်အခွင့်လမ်းများတွင် အမျိုးသားများသည် ပိုမိုလုပ်ကိုင်ခွင့်ရကြသည်။ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများသည် အမျိုးသားများသည် စားဝတ်နေရေး ရန်ကန်ရသဖြင့် အမျိုးသမီးများသည် ပိုမိုပူးပေါင်းခွင့်ရကြသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်မှုကိုကြည့်ပါက အမျိုးသားများနှင့် တိုင်ပင်ကာပိုင်ဆိုင် ခွင့်ရသည်။ ဝင်ငွေရရှိမှုတွင် အမျိုးသားများက အခွင့်လမ်းပိုရှိသဖြင့်ပိုရကြပြီး အမျိုးသမီးများသည် အိမ်မှုကိစ္စကြောင့် အား နည်းသည်ကိုတွေ့ရသည်။ လုံခြုံမှုအပိုင်းများတွင် အမျိုးသားများသည် သွားလာ လုပ်ကိုင်ရ ပိုမိုလုံခြုံသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အရင်းမြစ်ပေါ်တွင်လည်း လက်လှမ်းမီသုံးစွဲရာတွင် အမျိုးသားများ သည် ပိုမိုသုံးစွဲပြီး အမျိုးသမီးများသည်လည်း အနည်းငယ်သာကွာဟပြီး လယ်လုပ်ငန်း၊ ထင်းခုတ်၊ ဘောက်ကို လုပ်ကိုင်သည်ကိုကြည့်ခြင်းဖြင့် တမ်းတူနီးပါးသုံးစွဲနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရ သည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ နောက်ဖေး ကုန်းကျေးရွာ၏စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့်သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေး မှုများကိုရရှိနိုင်မှု သုံးသပ်ချက်တွင် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်လာပါက ပြန်လည် ထူထောင်မှုအနေဖြင့် ကိုထူကိုယ်ထဖြင့်သာ ပြန်လည် ထူထောင်ရန် ကောင်းမွန်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ရပ်ရွာအတွင်းမှအဖွဲ့များအနေဖြင့် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကို လိုက်လျောညီထွေစွာနေထိုင်မှုအနေဖြင့် ရေဒီယိုမှ မိုးလေဝသသတင်းများ ကြားရသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာတွင် ဒေသတွင်း မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များ မရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် အနာဂတ်အား ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်လာမယ်။ အပူရှိန်ပြင်းမည်ကို နားလည်သဘောပေါက်ထား သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ လိုက်လျောညီထွေမှုအနေဖြင့် ရပ်ရွာအတွင်းမှလူထု နားလည်ထားသည်များကတော့ နေပူလျှင် နေပူထဲမထွက်ရ၊ ထွက်လျှင် အင်္ကျီလက်ရှည်စသည်ဖြင့် လိုက်လျော ညီထွေမှုကို နားလည်ထား သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ရပ်ရွာအတွင်းမှ အိမ်ထောင်စုများသည် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့်

ဘေးအန္တရာယ်များအတွက် အစားအသောက်သိုလှောင်ထားခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး ရပ်ရွာအတွင်းမှ တစ်ချို့အိမ်ထောင်စုများသည် မိမိတို့နေအိမ်များကို မိုးဒဏ်လေဒဏ်ခံနိုင်အောင် ဒေါက်ထောက်ခြင်းများ ကြိုးဖြင့်ချည်ထားခြင်းများ ပြုလုပ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ရပ်ရွာအဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်သတင်းများကို ရပ်ရွာအတွင်းမှလူများကို အထူးသဖြင့် ထိခိုက်လွယ်သူများကို လူလွတ်အကြောင်းကြား သတင်းပေးသည်ကို ဆွေးနွေးချက်များအရ တွေ့ရှိရပါသည်။ ရပ်ရွာအတွင်းမှ သတင်းအချက်အလက် ဆက်သွယ်ရေးသည် ရပ်ရွာအတွင်းမှ လူအများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းများမှ ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုအတွက် ဘယ်လိုမှ အကာအကွယ်မပေးနိုင်ကြောင်း ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ နောက်ဖေးကုန်း ကျေးရွာ၏ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်းသုံးသပ်ချက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးသွားရာ သုံးသပ်ချက်အနေဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဩဝါဒများ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ပတ်သက်ပြီးစီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုမှ ထိခိုက်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ရှေ့ဟောင်းအမွေနှစ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးရာ ရှေ့ဟောင်းအမွေနှစ်များ၊ ဘုန်းတော်ကြီး နယ်မြေများ၊ ဘုရားကျောင်းများ၊ ရှေ့ဟောင်းအဆောက်အဦများသည် စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ထိခိုက်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ညစ်ညမ်းမှုကာကွယ်ခြင်းအပိုင်းကို ဆက်ဆွေးနွေးရာ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှု သည် နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာ၏ ပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှုများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ ကျန်းမာရေးကိုထိခိုက်စေခြင်း မရှိတာကိုတွေ့ရှိရပြီး စီမံကိန်းသည် မြစ်ချောင်းကမ်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အကြောင်း ဆွေးနွေးရာ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုစုသည်တို့ကို ထိခိုက်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးရာ သုံးသပ်ချက်အနေဖြင့် စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များနှင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့် တွဲလုပ်နေသည့် ဝန်ထမ်းများပါ ကောင်းမွန် လာပါသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်မည်ဟု ရပ်ရွာမှလူများက ထင်နေသည်ကို ဆွေးနွေးချက်များအရ တွေ့ရှိရပါသည်။

ရပ်ရွာအဖွဲ့ဝင်	သူတို့ကိုနောက်ဆုံး မှန်တိုင်း လွန်ကဲသည့် ဖြစ်ရပ်များအကြောင်း ဘယ်လိုအသိပေးခဲ့သလဲ	သူတို့ဘယ်ကို ဆက်သွယ်ရေး နည်းလမ်းကိုရရှိခဲ့သလဲ
အမျိုးသား	ရေဒီယိုကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ နားထောင်၍ အုပ်ချုပ်ရေး	ရေဒီယို
အမျိုးသမီး	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး အချင်းချင်း	ရေဒီယို
ကလေး	မိသားစုဝင်	ရေဒီယို
အခြားအုပ်စု ရောဂါဖြင့် နေထိုင်သူများအုပ်စု သက်ကြီးပိုင်းစသည့်	မိသားစုဝင်	ရေဒီယို

နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာတွင် သတင်းအချက်အလက် အဓိကလှိုင်းများမှာ ဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားတို့ဖြစ်ကြပြီး အသုံးအများဆုံးလှိုင်းမှာ ရေဒီယို၊ တီဗီ တို့ဖြစ်သည်။ VDMC အဖွဲ့မှ နောက်ဆုံးရေကြီးသတင်း၊ မှန်တိုင်းသတင်းများ ပြည်သူများအိမ်တိုင်ရာရောက်အသိပေးခြင်း ဖုန်းအဆက်အသွယ်များဖြင့် အသိပေးနိုင်ပါသည်။

ပဋိပက္ခကိုစစ်ဆေးခြင်း

နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာ၏ သွေးကွဲစေသည့်အရာများမှာ စီးပွားရေးအခြေအနေကြောင့် သွေးကွဲစေခြင်း၊ သွေးစည်းပေးနိုင်သောအရာများမှာ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့များတွင် သွေးစည်းခြင်းများဖြစ်ပါသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှုများမှာ ပါတီဝင်များအုပ်ချုပ်ရေး ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ လူထုတွင် တင်းမာမှုဖြစ်စေတဲ့ အရင်းခံတွေမှာ ပါတီဝင်များအချင်းချင်း မညီညွတ်ခြင်းကြောင့် တင်းမာမှုများဖြစ်ပါသည်။ အချင်းချင်းမညီညွတ်ခြင်းကြောင့် စကားများခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သည်။ တင်းမာမှုပေါ်ပေါက်စေသောအရာများမှာ မရှိပါ။ တင်းမာမှုက အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး၊ မိန်းကလေး၊ ယောက်ျားလေးတွေ ကွဲပြားသက်ရောက်မှုမရှိ၍ သွေးစည်းပေးနိုင်သည့် အရာမှာ ဘာသာရေးပွဲများတွင်သာ သွေးစည်းနိုင်ပါသည်။ ရပ်ရွာအတွင်း တစ်ထောင့်တစ်နေရာ တွင် ပံ့ပိုးမှုရှိပြီး ပေါင်းစည်းစေသောအရာများမှာ ဘာသာရေး၊ သာသနာရေးပွဲတော်များတွင် ပေါင်းစည်းလုပ်ဆောင်ကြပါသည်။

နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချသူများမှာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိ၊ ရပ်ဖ ဂေါပကများဖြစ်ပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သူများမှာ၊ ကလေး၊ မသန်မစွမ်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်၊ သက်ကြီးရွယ်အိုတို့ဖြစ်ပြီး ဘေးပယ်ခံရသူများမှာ ဆင်းရဲသားများဖြစ်ပါသည်။ ဘေးပယ်ခံရခြင်းမှာ

နေရာမပေးခြင်း၊ ပြောဆိုခွင့်မပေးခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာအတွင်း အစည်းအဝေးပြုလုပ်ရာ တွင် ဆက်သွယ်မှုများရှိပြီးချိတ်ဆက်မှုများလည်းရှိပါသည်။ ရပ်ရွာအတွင်း မတူညီသည့် စွမ်းအား ပါဝါနှင့် အခက်အခဲများမှာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးပါဝါ၊ စီးပွားရေးပါဝါတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ရပ်ရွာအတွင်း တင်းမာမှုကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးကသာ သင့်တော်ပါသည်။ အဓိကဆောင် ရွက်သူများကို သိရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းဆောင်ရွက်သူများအကြောင်း၊ ဆက်သွယ်မှုကို သိရှိ ရပါသည်။ ဆက်သွယ်မှုများမှာ အစည်းအဝေးအဖွဲ့များကို လုပ်ဆောင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ ရသောအခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့်နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာ အန္တရာယ်များ	ခြေကျိုး၊ လက်ကျိုး၊ နေထိုင်မကောင်းဖြစ် (စိတ်အားငယ်၊ စိတ်ဓါတ်ကျ)	မိဘများ ကလေးများကို ဂရုစိုက်ဖို့လို
လူမှုရေးဆိုင်ရာ အိမ်တွင်း အန္တရာယ်များ	ဆဲဆို၊ အရိုက်ခံရ (ဝမ်းနည်းတယ်၊ စိတ်မကောင်းဖြစ်)	အပြုသဘောဆောင် လက်ခံအောင်ပြောရမယ်၊ ချိုချိုသာသာဆက်ဆံပြောဆိုရမယ်
ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင် ခြင်း	အပြည့်အဝပါဝင်ခွင့်မပေး၊ တန်ရုံသာပါဝင်ခွင့်ပေး (စိတ်ညစ်၊ စိတ်အားငယ်၊ မကျေနပ်)	လူကြီးများမှ ကလေးများကို နားလည်အောင်ပြောရမည်
စားဝတ်နေရေးအခက် အခဲများ	ခိုးနိုင်၊ ဖွတ်နိုင် (အများအပြောဆိုခံရ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာပျက်စီး)	စားချင်တာဝယ်ကျွေးရမယ်၊ ဆုံးမရမယ်၊ ဂရုစိုက်ရမယ်
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများ	အစားအစာမသန့်၊ ရေမသန့်၊ ခြင်ကိုက်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုကြောင့်၊ ကျန်းမာရေးထိခိုက် (ဝမ်းပျက်/လျှော၊ အဖျားတက်၊ အသက်ဆုံးရှုံး)	ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းအောင်လုပ်ရမယ်၊ ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးသင့်တယ်၊ အစားအသောက်ကို သန့်ရှင်းအောင်ပြုလုပ်ရမယ်၊ ရေကိုကြိုချက်သောက်ရမယ်
ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာ များ	ရွာတွင်းကျောင်းမရှိ၊ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းမ ကောင်း၊ မိဘစိတ်မချ (ကျောင်းမတက်ချင်၊ ပညာရေးအားနည်းသွားမယ်၊)	စာသင်ကျောင်းရှိဖို့လိုတယ်၊ ဆရာ၊ ဆရာမရှိဖို့လိုတယ်
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်နိုင်မှုများ	သဘာဝကြောင့်ဖြစ်၊ မိဘဂရုစိုက်မှုနည်း (အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်၊ ကိုယ်အင်္ဂါထိခိုက်မှုရှိ)	ကလေးကို ဂရုစိုက်ဖို့လို၊ ဘေးဖြစ်ရင် ဘေးလွတ်ရာသို့ ကြိုတင်ပြောင်းရွှေ့ထားဖို့လို

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ နောက်ဖေး ကုန်းကျေးရွာ၏ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးအပေါ် သက်ရောက်မှုပြုလေ့ရှိသည့် သုံးသပ်ချက်များအရ ကလေး ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲများဖြစ်ရသည့် အကြောင်းရင်းနှင့် အကျိုးဆက်များအား ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများစွာ ရှိနေသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်မှ ကလေးများဖြစ်ရသည့် အကြောင်းအရင်းနှင့် အကျိုးဆက်များမှာ ခြေကျိုး၊ လက်ကျိုး နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ပြီး အကျိုးဆက်ဖြစ်နိုင်သည်များမှာ စိတ်အားငယ်၊ စိတ်ဓာတ်ကျခြင်းများရှိသည် ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းနိုင်သည့်နည်းလမ်းများမှာ မိဘများက ကလေးများကို ဂရုစိုက်ဖို့လိုသည်ဟု တွေ့ရှိရပါသည်။ လူမှုရေးဆိုင်ရာအိမ်တွင်း အန္တရာယ်များမှာ ဆဲဆို၊ အရိုက်ခံရဖြစ်ပြီး အကျိုးဆက်မှာတော့ ဝမ်းနည်းမယ်၊ စိတ်မကောင်းဖြစ်တာကိုတွေ့ရှိရပြီး၊ ဖြေရှင်းနိုင်သည့်နည်းလမ်းမှာတော့ အပြုသဘောဆောင်လက်ခံအောင်ပြောရမယ် ချိုချိုသာသာ ပြောဆိုသင့်သည်ဟု တွေ့ရှိရပါသည်။ ရပ်ရေးရွာရေးတွင် ပါဝင်ခြင်းတွင် ရွာတွင်းရှိလူကြီးများက ကလေးများကို အပြည့်အဝပါဝင်ခွင့်မပေး ကန့်ရံသာ ပါဝင်ခွင့်ပေးထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကလေးများအတွက်အကျိုးဆက်အနေဖြင့် စိတ်ညစ်တယ်၊ စိတ်အားငယ်မယ်၊ မကျေနပ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်းများမှာတော့ လူကြီးများက ကလေးများကို နားလည်အောင် ပြောပြသင့်သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲရှိလာပါက ကလေးများသည် ခိုးနိုင်၊ ဖွက်နိုင်လာသည်ကိုတွေ့ရှိရပြီး အကျိုးဆက်များ အနေဖြင့် အများအပြောဆိုခံရနိုင်၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာပျက်စီးနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည့်နည်းလမ်းများမှာ မိဘများက ကလေးများစားချင်တယ် ဝယ်ကျွေးရမယ်၊ ဆုံးမရမယ်။ ဂရုစိုက်ရမယ်ဆိုတာကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ ကြုံတွေ့လာလျှင်ဖြစ်ရသည့် အကြောင်းအရင်းနှင့် အကျိုးဆက်များအနေဖြင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ အဖျားတက်၊ အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်သည်အထိ တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည့်နည်းလမ်းများ အနေဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းအောင် ပြုလုပ်ရမယ်။ ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးသည့် အစားအစာကို သန့်ရှင်းအောင်ပြုလုပ်ရမယ်။ ရေကိုကြိုချက်သောက်သင့်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများအနေဖြင့် ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်းနှင့် အကျိုးဆက်များအဖြစ် ရွာတွင်းတွင်ကျောင်းမရှိ၊ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းမကောင်းသောကြောင့် မိဘများက စိတ်မချဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး အကျိုးဆက်အဖြစ် ကလေးများက ကျောင်းမတက် ချင် ပညာရေးအားနည်းသွားမည်ကို ဆွေးနွေးချက်များအရ တွေ့ရှိရ ပါသည်။ ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည့် နည်းလမ်းများအနေဖြင့် ရွာတွင်စာသင်ကျောင်း ဆရာ/မ ရှိဖို့လိုအပ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိုခိုက်နိုင်မှုများမှာ သဘာဝကြောင့်ဖြစ်တယ်။ မိဘဂရုစိုက်မှုနည်းမယ်။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်၊ ကိုယ်အင်္ဂါထိခိုက်မှုရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည့် နည်းလမ်းများမှာ ကလေးများကိုမိဘများက ဂရုစိုက်ဖို့လို၊ ဘေးမဖြစ်ခင် ဘေးလွတ်ရာသို့ ကြိုတင်ပြောင်းရွှေ့ ထားဖို့လိုသည်ကို ဆွေးနွေးချက်များအရ တွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ နောက်ဖေးကုန်း ကျေးရွာ၏ ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးမှုစနစ် စစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်ကို ဆွေးနွေးရာတွင် ကျေးရွာအနေနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ရှိသော်လည်း အန္တရာယ်မြေပုံ၊ ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ မြေပုံနှင့် သက်ရောက်မှုပေါ်ဆွေးနွေးပြီး မှတ်တမ်းပြုစုမှုများ မရှိပေ။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချနိုင်သော ဗဟုသုတနည်းပါးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ဘေးအန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဓလေ့ရိုးရာအရ ကြိုတင်ခန့်မှန်းမှုများလည်း မရှိနိုင်ပေ။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန် နီးလာလျှင် သတင်းယူသူမှာ လူအချင်းချင်းသာ ရှိပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကို ကျေးရွာလူထုအားလုံးသိရှိနိုင်ရန် အတွက် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်သော အဖွဲ့မှာ VDMC သာရှိပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်၍ ကြိုတင်ပြင်ဆင်နိုင်မှု သတင်းများကို ရယူရသူနှင့် မြို့နယ်သို့ဆက်သွယ်မှုများလည်း မရှိနိုင်ပေ။ ရွာသားများမှာလည်းချိတ်ဆက်မှု နည်းလမ်းများကို မသိရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာအနေဖြင့် သတင်းရယူနိုင်သော ကိရိယာများမှာ ဖုန်း၊ ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားသာဖြစ်သည်။ သို့သော် ဖုန်းသည်အိမ်တိုင်း မရှိနိုင်ပါ။ ထို့ပြင်ကျေးရွာတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု လုပ်ငန်းများလည်းနည်းပါး ကျပါသည်။ ရွာသားများမှာလည်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် အချိန်ကာလ၊ အသင့်ပြင် ဆင်မှုများကို သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာရှိအရင်းအမြစ်အပေါ် သုံးစွဲမှုဖြင့် ကြိုတင် ပြင်ဆင်မှုများကို မလုပ်ဆောင်ကြပါ။ မြို့နယ်သဘာဝဘေးလျော့ချရေးဌာနများနှင့်လည်း ချိတ်ဆက်မှုမရှိနိုင်ပါ။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ ဗဟုသုတနည်းပါးမှုနှင့် စားဝတ်နေရေးကိုသာ ဦးစားပေး လုပ်ကိုင်ရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုကို လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်နေသည်မှာ အသိပညာ ဗဟုသုတများပင် ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြပါမည်။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ နောက်ဖေး ကုန်းကျေးရွာ၏ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်းသုံးသပ်ချက်ကို သုံးသပ်ရာတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တွင် စီမံကိန်း ဆောင်ရွက်သည့် နေရာသည် တရားဥပဒေအရ အကာအကွယ် ပေးထားသောဧရိယာနှင့် မနီးသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိခြင်း၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ မြေ၊ မြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေတောအနီးအနားများနှင့် နီးသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝ အလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်မှုမရှိခြင်း၊ သစ်တော ဆုံးရှုံးအောင်မလုပ်ခြင်း၊ တိကျသော ပထဝီ အနေအထားကို ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထို့နောက် တိုးတက်နေသော ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို နှင်းသလိုမဖြစ်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးနယ်မြေ သစ်များကို ဖျက်စီးမှုမရှိခြင်း၊ အခြားမှလာသောမျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို

ပျက်စီးမှု မရှိခြင်း၊ ပင်လယ်ရေနှင့် ရေနေဇီဝသက်ရှိများအပေါ်တွင် သက်ရောက်မှုမရှိခြင်းများကို တွေ့ရပါသည်။ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်နှင့်ပတ်သက်၍ စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသနနယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနားမှာမရှိခြင်း၊ ရှေးဟောင်းမြို့အဖြစ် ဖော်ပြထားခြင်းမရှိခြင်း၊ ဘာသာရေး အဆောက်အဦးတွေကို ထိခိုက်မှုမရှိခြင်း၊ လူတွေရဲ့ သုသာန်ကို ထိခိုက်မှုမရှိခြင်း၊ အမျိုးသားအမွေအနှစ် အဆောက်အအုံများကို ထိခိုက်မှုမရှိခြင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုတိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ပုံစံကိုပြောင်းလဲမှု မရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

ညစ်ညမ်းမှုများမှကာကွယ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် မြစ်ကမ်းစပ်တွင်မနီးခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာများ အသုံးပြု၍ ဖွံ့ဖြိုးရေး မလုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ဆူညံသော အဆောက်အဦးမဆောက်ခြင်း၊ မြေအောက်ရေ အသုံးပြု၍ ရေအရင်းအမြစ်ကိုလျော့နည်းအောင် ပြုလုပ်မှုမရှိခြင်း၊ ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်မှုမရှိခြင်း၊ ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို အသုံးပြုမှုမရှိခြင်း၊ စီမံကိန်းကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုမရှိခြင်း၊ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကြောင့် လူတို့၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်မှုမရှိခြင်းတို့ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်တွင် စီမံကိန်းကြောင့် လူပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ နည်းဗျူဟာများကို ထိခိုက်မှုမရှိခြင်း၊ လူမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှုစုစည်းမှုကို ထိခိုက်မှုမရှိခြင်း၊ ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုများကို ပိုမိုထိခိုက်မှုမရှိခြင်းများကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်းတွင် စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ပိုမိုကောင်းမွန်မှုမရှိခြင်း၊ ရေဆိုးမြောင်းစနစ်၊ ပြည်သူပိုင် ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အများပြည်သူနှင့် လုပ်ဆောင်မှုသည် ဝန်ထမ်းသည် ကောင်းမွန်မှုမရှိခြင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အရင်းအမြစ်များ အတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ
၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ် များ	အကြိမ်	ရာ သီ	ကျရောက် ချိန်တွင်းက ဝလ	ပြင်း အား	အ ချိန်	သတိ မပေး မိ	သတိ ပေး ပြီး	သက် ရောက် မှုအား	သက် ရောက်မှုအ တိုင်း အတာ	ရ လဒ်	အဆင့်
ရေကြီးခြင်း	**	**	*	*	*	**	***	***	**	၁၇	၃
ဆူနာမီ	*	*	*	***	***	-	***	***	**	၁၇	၃
မုန်တိုင်း	***	**	***	***	***	***	***	***	***	၂၆	၁
အပူလွန်ကဲခြင်း	**	*	***	***	***	***	**	***	***	၂၃	၂
ရေတိုက်စားမှု	***	***	***	**	**	-	-	**	**	၁၇	၃

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ နောက်ဖေးကုန်း ကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်ခွဲခြားခြင်း သုံးသပ်ချက်အနေဖြင့် ရေကြီးခြင်း၊ ဆူနာမီ၊ မုန်တိုင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲမှု၊ ရေတိုက်စားခြင်းများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ရေကြီးခြင်းသည် နှစ်စဉ်မဟုတ်သော်လည်း ၃ နှစ်တစ်ခါဖြစ်၍ မိုးရာသီတွင် ဖြစ်ကာ အချိန်နာရီပက်လောက်ကြာပြီး ရေသည်ပုံမှန်တဖြည်းဖြည်းတက်ရောက်၍ တစ်ရွာလုံးနေအိမ်များ မြုပ်သော် လည်း သေဆုံးမှုမရှိပါဟု တွေ့ရသည်။ ထိုသို့ရေကြီးပါက မဖြစ်ခင်ရေဒီယိုမှ အသိပေးခြင်း၊ ဖြစ်ပြီးပါက အုပ်ချုပ်ရေး၊ ရပ်မိ/ဖများမှာလည်း အသိပေးမှုများရှိကြသည်။ ဆူနာမီသည် ကျေးရွာအနေဖြင့် ဆောင်းရာသီတွင် တစ်ကြိမ်သာဖြစ်ပြီး ကြာချိန်သည် နာရီပက်လောက်သာရှိသော်လည်း အလွန်ပြင်းထန်ပါသည်။ ဆူနာမီမဖြစ်မှီ နှိုးဆော်အသိပေးခြင်းမရှိသော်လည်း ဖြစ်ပြီးချိန်တွင် အသိပေးခြင်းရှိပါသည်။ ၎င်းဆူနာမီဒဏ်ကြောင့် အိမ်များ ပြိုခြင်းရှိပါသည်။

မုန်တိုင်းသည်နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာအတွင်းသို့ မိုးတွင်းကာလနှင့် ဆောင်းအပင်ကာလ အချိန်များတွင် အများဆုံးပင်ရောက်လေ့ရှိပါသည်။ မုန်တိုင်းပင်ရောက်ပါက (၅) ရက်ခန့် အရှိန်အလွန်ပြင်းကာ တစ်ရွာလုံး ထိခိုက်ခံစားရပြီး လယ်ယာမြေ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာများဆုံးရှုံးခြင်း၊ လူတိရိစ္ဆာန်များ သေဆုံးခြင်းရှိပါသည်။ ၎င်းမုန်တိုင်းမဖြစ်မှီ သတိပေးချက်ရှိသော်လည်း ရွာသားအများစုမှာသတိမမူကြခြင်း၊ သို့သော်ဖြစ်ပြီးချိန်တွင် အုပ်ချုပ်ရေးအပိုင်းမှ သတိပေး နှိုးဆော်ချက်များ စဉ်ဆက်မပြတ်လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း၊ ရွာသားများအနေဖြင့်လည်း လိုက်နာမှု ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အပူချိန်လွန်ကဲမှုသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှစ၍ သိသိသာသာ လွန်ကဲလာပြီး နွေရာသီတွင် ပို၍လွန်ကဲကာ တစ်နေ့လုံးပူပြင်းဒဏ်ကိုခံစားကြရပြီး ၎င်းအပူချိန်ကဲမှုကြောင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါများဖြစ်ခြင်း၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အာရုံကြောပြတ်၍ သေဆုံးခြင်းများကို လည်း တွေ့ရပါသည်။ ရေတိုက်စားမှုသည် တစ်နှစ်ပတ်လုံး တိုက်စားမှုရှိပြီး တဖြည်းဖြည်းကမ်းများ ပြိုကျနေသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာအနေဖြင့် သဘာဝဘေး အန္တရာယ် (၅) ခုရှိသည့်အနက် မုန်တိုင်းဒဏ်ကို အများဆုံးခံရပြီး ၎င်းမုန်တိုင်းဒဏ်သည် ပြင်းထန်မှု အများဆုံးနှင့် ပျက်စီးမှုအများဆုံးတွေ့ရသည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။ တစ်ဦးရှိသည် အမျိုးသားဦးဆောင် ၁၄ ဦးပေါင်း ၁၅ ဦး လယ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခြင်းတွေ့ရှိရသည်။ လယ်လုပ်ငန်း သမားများရဲ့ အခက်အခဲပြဿနာမှာ ရေငံကျော်ဝင်ခြင်း ကြောင့် လယ်သမားများအထွက်ရှုံးခြင်း ပြဿနာတွေ့ရှိရသည်။ ရေလုပ်ငန်းသမားများသည် ဝါခေါင်၊ တော်သလင်း၊ သတင်းကျွတ် လများမှာ အရအမီကောင်း၍ အခြားလများမှာ စားရုံသာရှိကြတယ် ရေလုပ်ငန်းသမားများရဲ့ ဝင်ငွေဖြန့်မှုအားဖြင့် တစ်နေ့ ၃၀၀၀ ကျပ်လောက်သာ ဝင်ငွေရရှိခြင်းကို လေ့လာဆန်းစစ် ရရှိသည်။ ကျားသမားများမှာ မြေပေါက်၊ ဂဏန်းထောင်၊ နေစားလုပ်၊ ကောက်စိုက်ပျိုးနှုတ်၊ ကောက်ရိတ်လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင် စားသောက်ကြခြင်းဖြစ်၍ မိသားစုစားဝတ်နေရေး အခက်အခဲများရှိသည်ကို တွေ့ရှိရခြင်း၊ အကြောင်းအရင်းမှာ လူဖက်ကိရိယာမရှိခြင်း

အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်းတို့ကြောင့် တွေ့ရှိရသည်။ ကျေးရွာသားများ တွေ့ရှိရသည်။ ထိုကျေးရွာ၏ အဓိကပြဿနာအခက်အခဲများမှာ ရွာလမ်းမကောင်းခြင်း ကလေးများအတွက် ကျောင်းမရှိခြင်း တို့ရဲ့ အခက်အခဲပြဿနာများနှင့် သောက်ရေရှားပါးခြင်း အခက်အခဲပြဿနာကိုလေ့လာဆန်းစစ် တွေ့ရှိရပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း

စဉ်	ရာသီဥတု သက်ရောက်မှုများ	အပူ ပြင်း	ကျန်းမာရေး ပြဿနာ	သီးနှံများ ပျက်စီး	ရေရှားပါး	ရ မှတ်	အ ဆင့်
၁။	အပူပြင်း	X	အပူပြင်း	အပူပြင်း	အပူပြင်း	၃	၁
၂။	ကျန်းမာရေး ပြဿနာ		X	ကျန်းမာရေး ပြဿနာ	ကျန်းမာရေး ပြဿနာ	၂	၂
၃။	သီးနှံပျက်စီး			X	သီးနှံပျက်စီး	၁	၃
၄။	ရေရှားပါး				X	၀	၄

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာလူထု ကြုံတွေ့နေမှုများကို သိသာထင်ရှားစွာတွေ့မြင်ရပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးသက် ရောက်မှုများအဖြင့် နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာတွင် နွေအခါ အပူချိန်တိုးမြှင့်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်နေရပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးများ၏ ကျန်းမာရေးကိုလည်း ထိခိုက်စေပါသည်။ သောက်သုံးရေး ရှားပါးမှုမှာလည်း နွေကာလတွင် ပူပြင်းမှုနှင့်အတူ ခက်ခဲစွာရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ သောက်သုံး ရေမလုံလောက်မှုကြောင့် (၃) မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ပြင်စလူမြို့သို့ သွားရောက်ခပ်ယူ ရပါသည်။ အပူချိန်မြင့်မားမှုကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှုများ ကြုံတွေ့ နေရပြီး သီးနှံအထွက်နှုန်းကို လျော့ကျစေပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရင်ဆိုင် နေမှုများကို အဆင့်ခွဲခြားရာတွင် အပူပြင်းမှုမှာ နံပါတ် (၁) ဖြစ်ပြီး ဒုတိယမှာ ရေရှားပါးမှုဖြစ်ပါ သည်။ တတိယပြဿနာမှာ ကျန်းမာရေးထိခိုက်မှုဖြစ်ပါသည်။ သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်းသည် နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာတွင် နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့နေရသော အန္တရာယ်ဖြစ်ပြီး ရွာသူရွာသားများ၏ ကျန်းမာရေးများကိုလည်း ထိခိုက်နေသော အန္တရာယ်အဖြစ် ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိပါသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

မိုးလေဝသအချက်အလက် (ရာသီဥတု ရာဇဝင်၊ မိုးလေဝသ ဗေဒ)	မကြာသေးခင် ကာလ ၁ - ၂ လ	လက်ရှိ ဖြစ်ပေါ်မှု	ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် (မိုး/လေခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တဆက်တည်း စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
ရေကြီးခြင်း	မိုးရွာလေတိုက်	ရေကြီး	ကန်ဝင်းကျိုးမယ်၊ လမ်းများပျက်စီး၊ ဗွက်ထမယ်၊ စပါးတွေပျက်စီးမယ်	ရေကြီးခြင်းသတိပေး ချက်၊ မိုးလေဝသနှင့် လေဗေဒဦးစီးဌာန၏ သတင်းအချက်အလက်များအရ ဖွန်နှင့် ဇူလိုင်လအတွင်း ပဲခူးတိုင်း နှင့် မကွေးတိုင်းမှာ မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်းနိုင် ခြေအလားအလာများကို တွေ့ရှိရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ယခင်အတွေ့အကြုံများအရ ပဲခူးတိုင်းနှင့် မကွေးတိုင်း တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော မိုးရေ ချိန်ကြောင့် လပွတ္တမြို့နယ် အနေဖြင့် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် လျင်မြန်စွာမြင့်တက် ခြင်းနှင့် ရေလွှမ်းမိုးမှုများ ရှိခဲ့ပြီး ပြန်မလော့မြစ်တ လျှောက်တွင် ရေကြီးခြင်း ကြောင့် သစ်တောများ ပျက်စီးခြင်း အကျိုးဆက် များရှိခဲ့ပါသည်။	မြို့ပေါ်သွားကြတယ်၊ ဘေးလွတ်ရာ လိုထင်သည့် နေရာကို ရွှေ့ပြောင်းထား မယ်။	-
ရေကြီးခြင်း	-	ရေကြီး	ကန်ဝင်းကျိုးမယ်၊ လမ်းများပျက်စီး၊ ဗွက်ထမယ်၊ စပါးတွေပျက်စီးမယ်		မြို့ပေါ်သွားကြတယ်၊ ဘေးလွတ်ရာ လိုထင် သည့် နေရာကို ရွှေ့ပြောင်းထားမယ်။	-
ဆူနာမီ	-	ရေကြီး	ကန်ဝင်းကျိုးမယ်၊ လမ်းများပျက်စီး၊ ဗွက်ထမယ်၊ စပါးတွေပျက်စီးမယ်		မြို့ပေါ်သွားကြတယ်၊ ဘေးလွတ်ရာ လိုထင် သည့် နေရာကို ရွှေ့ပြောင်းထားမယ်။	-

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာ၏ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုဆိုင်ရာ အချက်အလက်သုံးသပ်ချက် အနေဖြင့် ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းအချက်အနေဖြင့် မုန်တိုင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ ဆူနာမီစသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မကြာသေးခင်ကာလက (၁-၂) လက မုန်တိုင်းအနေဖြင့် မုန်တိုင်းမှာ မိုးရွာလေတိုက်၊ ငလျင်လှုပ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး ကျန်ရေကြီးခြင်း ဆူနာမီမှာတော့ ထူးခြားမှုမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှုအနေဖြင့် ရေကြီးနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်မှုအနေဖြင့် အဲ့လိုရေကြီးလာလျှင် ကန်ဝင်းတွေကြီးမယ်၊ လမ်းများဗွက်ထပျက်စီးမယ်။ စပါးတွေပျက်စီးမည်ဟု ဆွေးနွေးချက်အရ တွေ့ရှိရပါသည်။ မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်မှာတော့ နောက်ဖေးကုန်း ကျေးရွာတွင် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး မခန့်မှန်းတက်သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်လာပါက စီးပွားရေးအဆင်ပြေသော မိသားစုများမှ မြို့ပေါ်ကိုသွားကြမယ်။ အဆင်မပြေသောမိသားစုများက ဘေးလွတ်ရာလို့ထင်မည့် နေရာများကိုရွှေ့ပြောင်းထားမယ်။ အိမ်ကိုခိုင်ခံ့အောင်ပြုလုပ်မယ် လူတွေဘေးအန္တရာယ်မဖြစ်အောင် ကြိုတင်ကာကွယ်ထားမည်ဟု ဆွေးနွေးချက်များ အရ တွေ့ရှိရပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

အကြောင်း အရာ	ရှယ်တ ၁	သက်ကယ် ကုန်း	လမ်း	တံတား	စက်လှေ	မိုးရေ လှောင်ကန်	ကျောက်ရေ ကပါး	ရမှတ်	အဆင့်
ရှယ်တာ		ရှယ်တာ	ရှယ်တ ၁	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	၆	၁
သက်ကယ် ကုန်း			လမ်း	တံတား	သက်က ယ် ကုန်း	မိုးရေ လှောင်ကန်	သက်ကယ် ကုန်း	၂	၅
လမ်း				လမ်း	လမ်း	လမ်း	လမ်း	၅	၂
တံတား					တံတား	မိုးရေ လှောင်ကန်	တံတား	၃	၄
စက်လှေ						မိုးရေ လှောင်ကန်	စက်လှေ	၁	၆
မိုးရေလှောင်ကန်							မိုးရေ လှောင်ကန်	၄	၃
ကျောက်ရေ ကပါး								-	-

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းစဉ်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း သုံးသပ်ချက်တွင် ဘေးအန္တရာယ်များဖြစ် လာလျှင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်နိုင်ရန်နှင့် ဆိုးရွားလာသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအပေါ်မှာ လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ရန်တွက် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်သော ရှယ်တာ၊ လမ်း၊ တံတား၊ သက်ကယ် ကုန်း၊ စက်လှေ၊ မိုးလှောင်ကန်နှင့် ကျောက်ရေကပါးဟူသော လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်နိုင်မည့်အချက်များကို ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူက ရွာသားများ အားဆွေးနွေးရာ ရွာသားများတွင်ရှိသော ဗဟုသုတများနှင့် ဖော်ထုတ်နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရာ အမှတ်အများဆုံးနှင့် အဆင့် (၁) ပထမရသော ရှယ်တာသည် ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးမျိုး၏ ထိခိုက်မှုဒဏ်ကို အခံနိုင်ဆုံးနှင့် ကာကွယ်နိုင် ဆုံးသောအရာဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဒုတိယဦးစားပေး အဆင့် (၂) ဟုသတ်မှတ်လိုက်သောလမ်းသည် ဘေးဘက်ကို ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ရှိပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် လမ်းသည် ကွန်ကရစ်ကျောက်ဖြစ်လျှင် ခုံလုံရာနေရာများကို အလျှင်စလို အမြန်ဆုံးရောက်ရှိနိုင်ပါသည်။ အဆင့် (၃) ရရှိသော မိုးရေလှောင်ကန်သည်လည်း ကျေးရွာအတွက် အရေးကြီးပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်နှင့် ပုံမှန်အချိန်တွင်လည်း သောက်ရေရှားပါးမှု ဒဏ်ကို ခံနေကြရပါသည်။ ထို့နောက် လက်ဆက်၍ စက်လှေ၊ ကျောက်၊ ရေကပါးများမှာလည်း ဤကျေးရွာအနေနှင့် လေဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလျော့ချနိုင်သည်။ ဤသို့ဖြင့် အထက်တွင်အဆင့်လိုက်ရှိသော လုပ်ငန်းများမှာကျေး ရွာတွင်ရှိလာလျှင် ရွာသားများ၏စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ကြောင်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဘက်သို့ ဦးတည် နိုင်ကြောင်းတင်ပြထားပါသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

လုပ်ငန်းများ	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	ရမှတ်ပေါင်း
ရှယ်တာ	အချိန်ပေး၊ အလုပ်ပျက်	၁	-	-	-	-	၁
	လုပ်ဖက်ကိရိယာရွှေ့ပြောင်းနိုင်၊ အရေးကြီးပစ္စည်းများ	၃	သာရေးနာရေး၊ ပညာရေး	၃	ပတ်ဝန်းကျင် ကျေးရွာများ လုံခြုံမှုရှိ	၂	၈
လမ်း	အလုပ်ပျက်၊ အချိန်ပေး	၁	-	-	-	-	၁
	သွားလာရေးလွယ်ကူ၊ အချိန်ကုန်သက်သာ၊ ရောင်းဝယ်ရေးအဆင်ပြေ	၃	တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာဆက်သွယ်နိုင်၊ လူမှုရေးပူးပေါင်းနိုင်	၃	ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းမှုရှိ၊ လူနေမှုအဆင့်တန်းမြင့်နိုင်	၃	၉
မိုးရေလျှောင့်ကန်	အချိန်ပေး၊ အလုပ်ပျက်	၁	-	-	-	-	၁
	ရေဝယ်မသောက်ရ၊ ငွေကုန်သက်သာ	၃	ကျန်းမာရေးကောင်း	၃	အနီးအနားရွာများကို သောက်ရေ လျှော့နိုင်	၁	၇
တံတား	အချိန်ပေး၊ အလုပ်ပျက်	၁	-	-	-	-	၁
	ရောင်းဝယ်မှုမြန်ဆန်၊ အဆင်ပြေ	၂	သာရေးနာရေးအဆင်ပြေ၊ ကျောင်းသားများ သွားလာလွယ်	၂	သွားလာရ လွယ်ကူ	၃	၇
သက်ကယ်ကုန်း	အချိန်ပေး၊ အလုပ်ပျက်	၁	မြေပိုင်ရှင်နှင့် ညှိနှိုင်းရမယ်	၁	လယ်ယာမြေထိခိုက်၊ ဥယျာဉ်ခြံပျက်စီး	၂	၄
	လုပ်ဖက်ကိရိယာ၊ ကျွဲ၊ နွားများ ပြောင်းရွှေ့နိုင်	၃	-	-	လုံခြုံစိတ်ချမှုရှိ	၂	၅
စက်လှေ	-	-	-	-	-	-	-
	လုပ်ဖက်ကိရိယာနှင့် အခြားပစ္စည်း	၂	ကျန်းမာရေး အရေးပေါ်သုံးနိုင်	၂	အကူညီလိုအပ်ရင် ပေးနိုင်	၂	၆

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ နောက်ဖေးကုန်းကျေး ရွာ၏ အကျိုးအမြတ်ပြထားသုံးသပ်ချက် လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ရှယ်တာ၊ လမ်း၊ မိုးရေလျှောင့်ကန်၊ တံတား သက်ကယ်ကုန်း၊ စက်လှေ စသောလုပ်ဆောင်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ၎င်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်လျှင် ကျေးရွာများမှ စီးပွားရေးအနေဖြင့် အချိန်ပေး၊ အလုပ်ပျက်သည်ကိုတွေ့ရှိပြီး အကျိုးရရှိမှုအတွက်

လုပ်ဖက်ကိရိယာများ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်၊ အရေကြီးပစ္စည်းများ၊ သွားရေးလာရေးလွယ်ကူ၊ အချိန်ကုန်သက်သာ၊ လုပ်ဖက်ကိရိယာကျွဲ၊ နွားများပြောင်းရွှေ့နိုင်သည်ကို ဆွေးနွေးချက်များအရ တွေ့ရှိရပါသည်။ လူမှုရေးအကျိုးရရှိမှု တွေ့ရှိချက်ကတော့ သာရေး၊ နာရေး၊ ပညာရေး တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာဆက် နွယ်နိုင် ကျန်းမာရေးအတွက် အသုံးပြုနိုင်မည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆိုးကျိုးအနေဖြင့် ၎င်းလုပ်ငန်းများလုပ် ကိုင်လျှင် မြေပိုင်ရှင်နှင့် ညှိနှိုင်းရမည်ဟုသော (၁)သာ တွေ့ရှိရပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်အနေဖြင့် ၎င်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်လျှင် အကျိုးရရှိမှု မှာတော့ ကျေးရွာများလုံခြုံမှုရှိခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းခြင်း၊ လူနေမှုအဆင့် အတန်းများမြင့်တက်လာနိုင်၊ အနီးအနားမှ ရွာများကိုရေလှူနိုင်ခြင်း၊ အကူအညီလိုအပ်ရင်ပေးနိုင်မည် ဟူသော အချက်များကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆိုးကျိုးအနေဖြင့် ၎င်းလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင် လိုက်ခြင်းအားဖြင့် လယ်ယာမြေထိခိုက်၊ ဥယျာဉ်ခြံပျက်စီးမယ်ဟု ဆွေးနွေးချက်များအရ သုံးသပ်ချက်တွေ့ရှိရပါသည်။

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးအန္တရာယ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

ဖော်ပြချက်	လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ချေမှန်းဆချက်	အချိန်
ရှယ်တာ	RC-2 ထပ် လူ (၃၀၀)ဆန့် အကျယ် - ၃၀'x ၂၀'၊ အမြင့်- ၁၅'	တစ်ရွာလုံးအတွက်	ပညာရှင်ငှားမယ်၊ ရပ်ရွာမှ ပူးပေါင်းခြင်း	ရွာအရှေ့တောင်ဘက် (ဘုန်းကြီးကျောင်း အနီး)	ပညာရှင်(ပံ့ပိုးမည့်အဖွဲ့) အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ရပ်ရွာမှပူးပေါင်း	သိန်း- ၅၀၀	မရှိ	၁၀ လပိုင်းမှ ၄ လပိုင်း (၄) လကြာ
ရွာတွင်းလမ်း	အုတ်ဘောင်ခတ် အပေါ် RC လောင်းပေ (၂၀၀၀)၊ အရှည်အကျယ် (၆) ပေ၊ အမြင့် (၂) ပေ	တစ်ရွာလုံး	ပညာရှင်ငှားမယ်၊ ရပ်ရွာမှ ပူးပေါင်းခြင်း	ရွာတွင်းလမ်း	ပညာရှင်(ပံ့ပိုးမည့်အဖွဲ့) အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ရပ်ရွာမှပူးပေါင်း	သိန်း- ၆၀	မရှိ	၁၀ လပိုင်းမှ ၄ လပိုင်း (၂) လကြာ
မိုးရေလျှောင့်ကန်	ကျောက်ကန်၊ ဂါလံ(၂၀၀၀)ဆန့်၊ အနံ- ၁၂ ပေ အလျား- ၂၀ ပေ အမြင့်- ၆ ပေ	တစ်ရွာလုံး	ပညာရှင်ငှားမယ်၊ ရပ်ရွာမှ ပူးပေါင်းခြင်း	အရှေ့တောင်ဘက် (ဘုန်းကြီးကျောင်းအနီး)	ပညာရှင်(ပံ့ပိုးမည့်အဖွဲ့) အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ရပ်ရွာမှပူးပေါင်း	သိန်း- ၁၀၀	မရှိ	၁၀ လပိုင်းမှ ၄ လပိုင်း (၃) လကြာ
တံတား	RC ကျောက်တိုင် အရှည်- ၂၀ ပေ အကျယ်- ၆ ပေ အမြင့်- ၈ ပေ	တစ်ရွာလုံး	ပညာရှင်ငှားမယ်၊ ရပ်ရွာမှ ပူးပေါင်းခြင်း	ရွာတောင်ဘက် (ရွာလယ်)	ပညာရှင်(ပံ့ပိုးမည့်အဖွဲ့) အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ရပ်ရွာမှပူးပေါင်း	သိန်း- ၂၀	မရှိ	၁၀ လပိုင်းမှ ၄ လပိုင်း (၁) လကြာ

ဖော်ပြချက်	လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ချေမှန်းဆချက်	အချိန်
သက်ကယ်ကုန်း	မြေကြီးကုန်းလူ (၃၀၀) ဆန့်အမြင့်- ၁၅ ပေ အကျယ်- ပေ ၁၀၀ ပတ်လည်	တစ်ရွာလုံး	ပညာရှင်ငှားမယ်၊ ရပ်ရွာမှ ပူးပေါင်းခြင်း	ရွာအရှေ့တောင် (ဘုန်းကြီးကျောင်း)	ပညာရှင်(ပံ့ပိုးမည့်အဖွဲ့) အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ရပ်ရွာမှပူးပေါင်း	သိန်း- ၂၀	မရှိ	၁၀ လပိုင်းမှ ၄ လပိုင်း (၁) လကြာ
စက်လှေ	(၁၀) ယောက်စီး	တစ်ရွာလုံး	အုပ်ချုပ်ရေး၊ ရပ်မိရပ်ဖကော်မတီ	တစ်ရွာလုံးအတွက် သုံးမည်	အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ကော်မတီ	သိန်း- ၂၀	မရှိ	အချိန်မရွေးသုံးနိုင်သည်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းစဉ်များသုံးသပ်ရာတွင် Cyclone Shelter သည် ရပ်ရွာခိုလှုံရာ ခိုင်ခံ့ သော အဆောက်အဦးမရှိသဖြင့် လူ (၃၀၀) ဆန့် ခိုလှုံရန် လိုအပ်သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာတွင်းလမ်းသည်လည်း ရပ်ရွာတွင်လက်ရှိ ပုံမှန်ရေတက်ပါက ရွာလမ်းများ အမြဲနှစ်မြုပ်နေခြင်းကြောင့် သွားလာရခက်ခဲခြင်း ဗွက်ထခြင်းများကြောင့် အဆင်ပြေစွာသွားလာရန်အတွက် အုတ်ဘောင်ခတ် RC လောင်းရွာလမ်းလိုအပ်ပါသည်။ ရပ်ရွာတွင် သောက်သုံးရေလုံလောက်မှု မရှိဘဲ အခြားရွာများသို့ ဝယ်သောက်ရသောကြောင့် ငွေကုန်၊ အချိန်ကုန်၊ လူပင်ပန်းပါသဖြင့် မိုးရေလှောင်ကန်ရှိပါက တစ်ရွာလုံးတွက် အဆင်ပြေနိုင်သည်။ တံတားသည်လည်း ရွာလမ်းတွင် ချောင်းရှိပါသဖြင့် ရွာလမ်းကိုဖြတ်ထိုးထားသောတံတားဖြစ်သည်။ တံတားကောင်းမှသာ အရေးပေါ်ဖြစ်ပါက အလွယ်တကူ သွားလာနိုင်မည်ကို သိရပါသည်။ သက်ကယ်ကုန်းသည်လည်း လက်ရှိရွာတွင် ခိုလှုံရာလုံလောက်မှုမရှိသဖြင့် သက်ကယ်ကုန်းရှိပါက လူများနှင့် ကျွဲ နွား တိရစ္ဆာန်များရွေ့ပြောင်းနိုင်ပြီး ထိခိုက်မှုလျော့နည်းကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ စက်လှေသည်လည်း အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သတ်ပြီး အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးပို့ဆောင်မှုများ၊ ရပ်ရွာအရေးကိစ္စများ ရွေ့ပြောင်းမှုများကို အလွယ်တကူပြုလုပ်နိုင်ပါသဖြင့် ရပ်ရွာအတွက်စက်လှေသည်လည်း အရေးပါသောကြောင့်တွေ့ရှိပါသည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

နောက်ဖေးကုန်းကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ

အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့်လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်အစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိက ဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။ နောက်ဆက်တွဲများ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ(၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များ

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစာနှင့် စစ်ဆေးမှု ဝန်ခံ

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည် _____
 တည်နေရာ _____
 လူဦးရေ _____

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေပြိုခြင်း
- ဆိုင်ကလုံး
- မိုးသည်းထန်ခြင်း
- ဝရဲကြီးခြင်း
- ဝေလထန်ခြင်း
- မုန့်တိုင်းဒဏ်
- အခြား (ဖော်ပြပါ) _____

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ ၊

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး
 သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည် မရှိပါ
 မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ _____

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား ရှိပါသည် မရှိပါ
 ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလို့အပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။
 ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။
 (အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလို့အပ်လျှင်အသုံးပြုပါ) _____

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အမြဲပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ _____

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ _____

အကြံပြုချက်များ _____

၂။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>ဆူနာမီ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) <p>မိုးများသောမြေပြိုမှု</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ မိုးရေချိန် ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) 	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ ☐ မိုးရေချိန် ☐ မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ) ☐ အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် စာရွက်ပိုသုံးပါ)
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ဝန်ဆောင်မှုများရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ <p>ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။ <p>သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ *ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များ ကိုခံနိုင်စွမ်းမရှိခြင်း၊ မရှိစွမ်း*

အကြံပြုချက်များ

၃။ ထက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ

<p>ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာသောအန္တရာယ် ☒ အခြား <i>ပျား၊ ဓမ္မတသင်</i> 	<p>ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရုံး ☐ ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ (သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ ☐ အခြား <p>စာရွက်အပိုသုံးပါ။</p>
---	--

<p>ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ☒ ရှိ ☐ မရှိ</p> <p>တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။</p> <p>၁ <u>VAMC</u></p> <p>၂ _____</p> <p>၃ _____</p> <p>၄ _____</p> <p>၅ _____</p> <p>၆ _____</p> <p>၇ _____</p> <p>၈ _____</p> <p>၉ _____</p>	<p>သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း တင်ထားသူ အမြဲတမ်းအဆင်သင့် ရှိပါသလား။</p> <p>☐ ရှိ ☒ မရှိ</p> <p>အကြိမ်ပေါင်း မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။</p> <p>_____</p>
	<p>(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဖယားကို ကပ်ထားပါသလား။</p> <p>☐ ရှိ ☒ မရှိ</p> <p>မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း။ _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ _____

အားနည်းချက်များ ရုပ်ရှင်စင်တာ၊ ဆက်သွယ်ရေးအတူတကွ ပူးပေါင်းခြင်း

အကြံပြုချက်များ မရှိ၊ သတင်းလက်ခံသူ၊ ပြန်လည်ဆက်သွယ်မှု

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။ အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးခြစ်ပေးပါရန်။

☒ တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်	☐ အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာ
☐ လက်ကိုင်ဖုန်း	☐ နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☐ AM / FM ဝေဒနာယူများ	☐ စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ VHS / HF ဝေဒနာယူများ	☐ အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ ရုပ်မြင်သံကြား	☐ အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

၂၀

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

✓ ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ နှင့် မြေ၊ ရေဒီယို၊ ရေဖူင်
အားနည်းချက်များ ဖြစ်ပေါ်မှုများ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်ပြမြေပုံ/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု
နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော
လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက်
အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင်ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

✓ ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ နှင့် မြေ၊ ရေဒီယို၊ ရေဖူင်
အားနည်းချက်များ ဖြစ်ပေါ်မှုများ

အကြံပြုချက်များ

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေသနည်း
အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှသင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လွှင့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥဒြေ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လှုံ့ဆော်ရမည်နည်း။ _____

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ: **ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို ဂရုစိုက် ရှာဖွေ၊ ဖြန့်ဖြူးဖြန့်ဖြူးစေခြင်း**

အားနည်းချက်များ: **၈၅.၇**

အကြံပြုချက်များ:

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန်
- (ကျေးရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်)
- ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား ဝေရာခွာ ပြုစုရန်
- ခိုလှုံရာဆောက်အံ့အံ့သည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် ခိုလှုံရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အခြေအတွက်ရှိစေရန်

ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံအစဉ်အစဉ်များ

- ရေ
- စွမ်းအင်
- မီးဖိုချောင်သုံး ပစ္စည်းများ
- အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
- အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် တော်မတိ
- အခြား

- ဘေးကင်းသောရွှေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်
- ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောစရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်
- အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
- ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်
- အခြေခံ အသိပညာ ဖြင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
- ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပို့စတာများ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
- ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
- နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်
- အခြား (ရိုပါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

၃၀

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ: **၈၅.၇**၊ **ရပ်ရွာလူထု ဖျော်ဖြေရေး နှင့် အားကစား ကြိုတင်ပြင်ဆင်**

အကြံပြုချက်များ: **၈၅.၇**၊ **ရပ်ရွာလူထု ဖျော်ဖြေရေး နှင့် အားကစား ကြိုတင်ပြင်ဆင်**

၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

အန္တရာယ်ပြခြေပုံကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ ဖေ့စပွ့စ်၊ ဝဘ်ဆိုက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။
အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်မှုများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အဖြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ ကော်မရှင်များ

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ ✓ ကျား ခေါ် တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက် ပျက်ကြိုတင်ဖြင့်ဆင်မှု

အကြံပြုချက်များ မြေယာထား ဥပဒေမျိုး၊ အားနည်း

(၉) သုံးသပ်ချက်များ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်စိုးလေဝသနှင့် လေဝေဒဠ်းစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိပါက၊ နည်းလမ်းများအားဖော်ပြပါ _____

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်စိုးလေဝသနှင့် လေဝေဒဠ်းစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ တာဝန်ပေးထားသူများအားဖော်ပြပါ _____

မည်ကဲ့သို့ မကြာခဏဆက်သွယ်သုံးသပ်ပါသလဲ။ _____

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်စိုးလေဝသနှင့် လေဝေဒဠ်းစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့မှ တွက်ပြန်မှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊အသေးစိတ် ရေးသား ဖော်ပြပါ _____

သုံးသပ်ချက်များ ဆော့လျင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊အသေးစိတ်ရေးသားဖော်ပြပါ _____

၃၂

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ ✓ မြို့နယ် မိုး၊ ခေပေမှု နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အန္တရာယ်

အကြံပြုချက်များ များများ နှင့် ဆက်သွယ်ထားခြင်း မရှိ

အနှစ်ချုပ်လမ်းညွှန်ချက်များ
၁။ ဘေးခြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ
၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ
၄။ သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း
၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း
၅။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၆။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း
၇။ ရပ်ရွာလှထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း
၈။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ
၉။ သုံးသပ်ချက်များ
အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ
လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ
လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ

ပုံစံ ၁၅။ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှု ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရန်များကို သိရှိ နားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တော ပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ ရှောင်ရန်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ

ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။

အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ ဘောပင်၊ ခဲတံ၊

အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
ပုံပိုးသူမှ ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေး ခြင်း။

ပိတ်မည့်လူဦးရေ ။
ပုံပိုးသူ (က-၊ မ-) ၊ ရွာမှပိတ်သူ (က-၊ မ-)

ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပူးတွဲပါ စာရွက် တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်းအမည်/ နေရာ	- ဓနာကစေးကျွန်း	
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း	- BRACED Project	
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာပြစ်စင်များ	ရှိ	မရှိ
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။	✓	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။		✓
စီမံကိန်းသည်မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီဇေယာမြေ အနီးအနားမှာရှိနေသလား။	✓	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောဖြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောမဲ့လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။		✓

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များပိုးရိုခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် အခြားမှလာသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။		✓
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။		✓
ဓလေ့ဟောင်းအမွေအနှစ်များ		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ဖျက်စီးစေသလား။		✓
လူတွေ့ရသူသာန်တွေကို အနောက်အယုတ်ပေးနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦး၊ သတ်မှတ်ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။		✓
ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။	✓	
စီမံကိန်းသည် ပိုးသတ်ခြင်း၊ ဓာတ်မြေထုတ်၊ ဓာတ်ပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦးဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။		✓

စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။		✓
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကိုထိခိုက်မှု များဖြစ်စေပါသလား။		
ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	✓	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရှိရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။	✓	
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး ၊ ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန် နည်းဥပဒေသဖြင့် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။		

ပုံစံ ၁၆။ ပဋိပက္ခကို စစ်ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်း စဉ်းစားစေနိုင်ရန်အတွက် ပုံရိုးပေးမည့် နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စီစစ်ရန် စာရင်းသည် ပြည်ပုံမှ မရှိ၊ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက်ယူမှု(သို့) ဌာနတွင်းသုံးမှုများ မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခဆိုင်ရာအသိရှိခြင်းသည် မှန်သည်။ မှားသည်ပေးခွန်းများထက် ပိုမိုသည်။ ပဋိပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်းအားစုပေါ်တွင် မူတည်သည်။ ၎င်းတွင် စီစစ်ရန် စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သင်တန်းများမှ တဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီစစ်ရန်၊ စာရင်းကိုထပ်မံ ဆွေးနွေးရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။ စွဲခြားသူများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစီစစ်ချက်၊ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက်သူ စီစစ်လေ့လာချက်များသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။

၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုကြားဆောင်ရွက်မှု ဤအပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွားသည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရပ်ရွာလူထု၊ အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးတစ်ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်ပုံကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာသဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများ

ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ပင်မကော်မတီ (VDMC) ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်းကို မိမိရပ်ရွာလူထုလက်ခံ လာစေရန်နှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန် အသိပညာပေး စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ခြင်း။
- မိမိတို့၏ကျေးရွာအတွင်း၌ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အစည်းအဝေးများကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်း၏ အားနည်းချက်/ အားသာချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အစီအစဉ် များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များ၊ သယံဇာတများကို စနစ်တကျထိန်း သိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပုံမှန်ရယူခြင်း / ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးရွာအတွင်းအခြားလူမှုရေးအဖွဲ့များ ပူး ပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်လျော့ ချရေးဆိုင်ရာ သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ အခြား လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ရယူခြင်း၊ လိုအပ် သောအကူအညီများ ရယူခြင်း။
- ရံပုံငွေ/ လည်ပတ်ငွေများ ရှာဖွေခြင်းနှင့်အတူ စနစ်တကျထားရှိပြီး တိုးပွားအောင် နည်းလမ်းရှာဖွေ ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ် (ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိချိန်)

- မှန်ကန်ခိုင်မာသော အရင်းအမြစ်မှ သတင်းအချက်အလက်များ အား အချိန်နှင့်တပြေးညီရယူခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း။
- ဘေးကင်းလုံခြုံရာ လမ်းကြောင်းများ လမ်းညွှန်ပြသထားရှိခြင်း။
- စားနပ်ရိက္ခာ၊ သောက်ရေ၊ ဆေးဝါးနှင့် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် နေရာချထားရေးနှင့် အခြားလိုအပ် သော စီမံခန့်ခွဲမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် လူဦးရေစာရင်းများ ကောက်ယူခြင်း နှင့် ပျောက်ဆုံး၊ ကျန်လှုပ်စာရင်းများ ပြုစုထားရှိခြင်း။
- မလိုလားအပ်သော လူမှုရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး ကြိုတင် ပြင်ဆင် စီမံဆောင်ရွက်ထားရန်။
- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် Taskforce များကို တာဝန်ခွဲဝေပေးရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ထောက်ပံ့ရေး (အစား အစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ယာယီနေထိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့် ရှောက်မှု) လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကူညီဆောင်ရွက် ခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်လုပ် ဆောင်ခြင်း။ (ဥပမာ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ နေအိမ်များနှင့် ပြည်သူပိုင် အဆောက်အဦများ ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း အစီအစဉ်)
- ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် ယာယီခိုလှုံရာနေရာများ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- နောက်ဆက်တွဲ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး အစီအမံများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။
- ဒေသတွင်း အရင်းအမြစ်များကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း များတွင် အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများပေးရန်။
- ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ လိုအပ်သော အကူအညီများရယူခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အစီအ စဉ်များတွင် ရေရှည်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစား လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အနာဂတ်တွင် ပိုမိုထိရောက်သော ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ကော်မတီဝင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ခြင်း။

ကြိုတင်သတိပေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ကျေးရွာပြည်သူများအား ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန်များအား အသိပညာပေးခြင်း၊ အသိပညာ ပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ပိုစတာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- မုန်တိုင်းအရောင်နှင့် အဆင့်များအား ကျေးရွာလူထုသိရှိရန် ပညာ ပေး ပြောကြားခြင်း။
- မိုးလေဝသသတင်းနားထောင်၍ ကျေးရွာပြည်သူများအား အချိန်မီ သတိပေးခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များအား ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့် ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးကင်း ရာ လမ်းကြောင်းပြခြေပုံများ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ အစမ်းလေ့ကျင့်မှု များ ပြုလုပ်ခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများအား အချိန် မှန်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရမည့် ဖုန်းနှင့်လိပ်စာများကို ကြိုတင်ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခြင်း။
- သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းတွင် အရေးပေါ်အခြေအနေ ၌ အခြား Taskforce များနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု များကို လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက်ရရှိသည်နှင့် ကျေးရွာလူထုကို ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ထိခိုက်လွယ် သူများကို ဘေးကင်းခိုလှုံရာ နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရန် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကျေးရွာ လူထုသို့ ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် ကော လဟာလများ မဖြစ်ပေါ်စေအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်။
- VDMC ပင်မကော်မတီသို့ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် များ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်နှင့် အခြား Taskforce များနှင့် လိုအပ်သ လို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း သိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC နှင့် Taskforce များထံ အကြောင်းကြားရန်နှင့် ရှာဖွေကယ်ဆယ် ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့် ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်နှင့် လိပ်စာများ၊ လိုအပ်သော သ တင်းအချက်အလက်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းပြီဖြစ် ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ် သော အန္တရာယ်အကြောင်း ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန် ပေးခြင်း။ (ဥပမာ-ဝမ်းရောဂါ၊ အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ၊ မီးဘေး၊ ဓာတ် လိုက်ခြင်း....စသည့်)

ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကာလများတွင် အရေးပေါ်လိုအပ်သော စက်ကိရိယာများ၊ အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား အချိန်မှန်ပြင် ဆင် ရှာဖွေစုဆောင်းထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး သင်တန်းများတက်ရောက်ပြီး ပုံမှန်လေ့ ကျင့်ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ဒေသတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များ နှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းနှင့် ကျေးရွာလူထုကိုလည်း လုပ်ဆောင်တတ်စေရန် သင်တန်းပေး ခြင်းနှင့် လက်တွေ့သရုပ်ပြ လေ့ကျင့်စေခြင်း။
- အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်နိုင်ရန် ကြိုတင် ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားခြင်း။

- ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား နေအိမ်တွင် လွယ်လင့်တကူ ရရှိနိုင်စေရန် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ပေးရန် လိုအပ်သူများစာရင်းနှင့် ကျေးရွာလူဦးရေ စာရင်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင် စုဆောင်းထားခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေ သတ်မှတ်ထားခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အရေးပေါ်ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ခြင်း သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ် တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိခိုက်လွယ်သူ များကို ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် အရေးပေါ်ပြေးလမ်း ဆိုင်း ဘုတ်များ ပြသထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းများ အသင့်ပြင်ဆင်ထားရန်နှင့် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ချိန်ဆက်ရယူခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် VDMC ကော်မတီမှဆောင်ရွက် နေသော လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ပျောက်ဆုံးသူများကို စာရင်းပြုစုထားပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်း ချိန်တွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ချက်ချင်းလုပ် ဆောင် နိုင်ရန် Early Warning and First Aid Taskforces နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှုများ လုပ်ဆောင် ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- Early Warning အဖွဲ့ထံမှ ဘေးကင်းရှင်းကြောင်း သိရှိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC သို့ အကြောင်းကြားပြီး အခြား အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းကာ တာဝန်ခွဲဝေထားသည့်အတိုင်း ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- လိုအပ်သော လမ်းကြောင်းရှင်းလင်းခြင်းများကို ကျေးရွာလူထု အကူအညီနှင့် ချက်ချင်းရှင်းလင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးကြီးလူနာများကို First Aid အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်နှင့် လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေး ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦမှ ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုး မှုများပေးရန်နှင့် ထိခိုက် လွယ်သူများကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခြင်း (နေအိမ် မပျက်စီးပါက)
- VDMC ကော်မတီမှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူရာတွင် ကူညီပေးခြင်း။

ရှေးဦးသူနာပြုရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းများတက်ရောက်၍ ကျေးရွာသို့အသိပ ညာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် အရေးပေါ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအား စုဆောင်းထားရန်နှင့် ရက်လွန်မှု မရှိစေရန်စစ်ဆေးကာ လိုအပ်သောဖြည့်တင်းမှုများ အချိန်မှန် လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု ပြုလုပ် နိုင်ရန် နေရာများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် ဒေသအ တွင်းရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများအား ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြု လုပ်ထားနိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့်အတူ ထိခိုက်လွယ်သူများ ပြောင်း ရွှေ့ရာတွင် လိုအပ်သောကူညီ မှုများပေးခြင်း။
- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေသူများ၊ အားငယ်နေသူများနှင့် နှလုံး ရောဂါရှိသူများကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားပေး နှစ်သိမ့်ပေးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းနှင့် ကြိုတင် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ် ထားခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေးခြင်းကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ သူများအား ကယ်ဆယ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော ကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဒဏ်ရာပြင်းထန်သောလူနာများကို နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ သို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ်သော ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ လုပ်ဆောင် ထားရန်နှင့် သတိပေးနှိုးဆော်မှုများပြုလုပ်ထားရန်။
- သေပျောက်စာရင်းကောက်ယူရာတွင် VDMC ကော်မတီကို လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နေအိမ်ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သလို ကူညီပေးရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ ကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ကူညီပို့ဆောင်ပေးခြင်း။
- ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများကို အချိန်မှန် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုပေးခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

လပွတ္တာမြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာများ၏ ဖုန်းနံပါတ်များ

စဉ်	ဌာနအမည်	ဌာနအကြီးအကဲအမည်	ရုံးဖုန်း (၀၄၂-)	လက်ကိုင်ဖုန်း
၁	မြို့နယ်ရဲ	ရဲမှူးဦးတင်မောင်ဌေး	၈၀၁၃၃/၁၃၄	၀၉-၂၀၀၀၈၄၆
၂	တရားရုံး	ဦးသန်းဇော်ဦး	၈၀၁၁၇	၀၉-၂၅၆၁၆၀၂၈
၃	ဥပဒေ	ဒေါ်နေခြည်ထွေး	၈၀၆၀၄	၀၉-
၄	စိုက်ပျိုးရေး	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၄၁၃	၀၉-၂၅၀၄၄၈၁၂၃
၅	မြေစာရင်း	ဦးသန်းအောင်	၈၀၁၂၇	၀၉-၂၅၀၇၅၆၄၄၉
၆	ဆည်မြောင်း	ဦးမျိုးမြင့်အောင်	၈၀၁၃၀	၀၉-၇၈၃၇၉၆၉၆၇
၇	ကုန်သွယ်မြှင့်တင်ရေး	ဦးအောင်မြင့်ဦး	၈၀၄၁၄	၀၉-၄၂၂၅၁၆၁၁၁

၈	စည်ပင်	ဦးကျော်ကျော်	၈၀၁၃၂	၀၉-၄၂၂၄၈၂၈၄၉
၉	ကုန်တင်ကုန်ချ	Dr. စိုးလှိုင်ဝင်း	၈၀၁၁၂	၀၉-၄၂၂၅၀၁၆၆၆
၁၀	ပြန်/ဆက်	ဒေါ်မြင့်မြင့်ကြည်	၈၀၁၂၃	၀၉-၂၅၄၄၆၄၅၇၇
၁၁	စီမံကိန်း	ဒေါ်အေးအေးသန်း	၈၀၁၁၆	၀၉-၇၉၅၉၁၃၅၇၂
၁၂	သစ်တော	ချစ်သန်းထွန်း	၈၀၁၂၂	၀၉-
၁၃	ငါးလုပ်ငန်း	ဦးဇေလတ် (ဒု - ဦးစီး)	၈၀၁၂၆	၀၉-၇၈၂၀၇၁၇၀၃
၁၄	ဆောက်လုပ်ရေး	ဦးကျော်ဦး	၈၀၁၂၈	၀၉-၇၇၆၆၄၆၂၉၄
၁၅	ရေကြောင်း	ဦးမြင့်ဦး	၈၀၁၂၁	၀၉-၂၅၀၁၈၂၄၄၇
၁၆	စာတိုက်	ဒေါ်ဝေဝေ	၈၀၅၈၆	၀၉-၉၆၂၁၅၂၅၇၅
၁၇	ပညာရေး	ဒေါ်သန်းသန်းဦး	၈၀၆၀၅	၀၉-၄၂၂၄၉၂၄၄၈၂
၁၈	လဝက	ဦးကျော်စွာမိုး	၈၀၁၁၅	၀၉-၅၃၉၆၅၅၁
၁၉	ကျန်းမာရေး	ဦးကျော်နိုင်ဦး	၈၀၁၂၀	၀၉-၈၅၇၈၆၈၈
၂၀	လျှပ်စစ်	ဦးမင်းဇော်ဇော်လွင်	၈၀၀၃၂	၀၉-၂၅၁၇၇၃၀၀၅
၂၁	မီးသတ်	ဦးကျော်မျိုးမြင့်	၈၀၇၀၄	၀၉-၄၂၅၀၀၅၈၅၅
၂၂	အား/ကာ	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၀၇၈	၀၉-၇၇၇၄၇၅၈၀၀
၂၃	စိုက်/ဘဏ်	ဦးမျိုးတင့်	၈၀၁၁၃	၀၉-၇၈၈၉၅၄၆၅၉
၂၄	အခွန်	ဦးနေလင်း	၈၀၀၈၃	၀၉-၇၈၇၄၆၄၀၆၀
၂၅	ရုပ်သံ	ဦးထွန်းထွန်းဝင်း	၈၀-	၀၉-၂၅၄၄၆၀၀၅
၂၆	မိုက္ကရို	ဦးဘိုဘို	၈၀၅၈၈	၀၉-၈၅၇၈၀၀၀
၂၇	စက်မှုလယ်ယာ	ဦးတင့်ဇော်	၈၀၀၃၃	၀၉-၇၉၈၉၁၀၆၂
၂၈	သမ	ဦးညွန့်ဆွေ	၈၀၅၂၀	၀၉-
၂၉	စီး/ဘဏ်	ဦးနိုင်ဦး	၈၀၅၂၀	၀၉-၄၉၇၄၄၃၂၀
၃၀	တိုင်းရင်းဆေး	ဒေါ်ယုဝါဌေး	၈၀-	၀၉-၂၅၀၂၃၃၆၃၇
၃၁	ကျေး/ဖွဲ့	ဦးအောင်ကျော်မျိုး	၈၀၇၁၄	၀၉-၄၅၈၀၃၂၈၅၀
၃၂	ဆက်သွယ်ရေး	ဦးအုန်းကျော်	၈၀-	၀၉-၈၅၅၂၉၂၅ ၊ ၀၉-၄၂၃၀၀၁၂၄၈